

Epistole
C. M. T. C. Terentię Tulliole et ciui
bus. S. D.

Epistola.

Litteris multorum et sermone omnium perfertur ad me in
credibilem tuam virtutem et fortitudinem esse teque nec ani
mi: nec corporis laboribus defatigari. De miserum te ista vir
tute. fide. probitate. humanitate. in tantas criminas propter me incidisse
Tulliolamque nostram. ex quo patre tantas voluptates capiebat. ex eo tan
tos percipere luctus. nam quid ego de Cicerone dicam. qui cum primū
sapere coepit acerbissimos dolores. miseratque percepit. Quę si ita ut tu
scribis fato facta putarē. ferrem paulo facilius. sed omnia sunt mea cul
pa commissa. qui ab his me amari putabam qui inuidebant. eos non seque
bar qui petebant. quod si nostris consiliis vti essem. neque apud nos tan
tum valuisset sermo. aut stultorum amicorum. aut improborum beatissi
mi viverem. Nunc quāto sperare nos amici iubent. dabo operam. ne
mea validitudo tuo labori desit. Res quanta sit intelligo. quātoque fuerit fa
cilius manere domi quā redire. sed tamē si omnes tribunos plebem habemus.
si Lentulum tam studiosum quā videtur. si vero etiam Pompeium et ce
sarem non est desperandum de familia quomodo placuisse amicis scribis
faciemus. De loco nūc quidem abiit pestilentia. sed quādiu fuit me non
attigit. Plancus homo officiosissimus me cupit esse secum. et adhuc reti
net. Ego volebam loco magis deserto esse in Epiro. neque Dispo veniret
nec milites. sed adhuc Plancus me retinet. sperat posse fieri ut mecum
in Italiam decedat. Quem ego diem si videro. et si in vestrum cōplexum
venero. ac si et vos et me ipsum recuperaro satis mihi magnum fructum
videbor percepisse. et vestre pietatis et meę Pisonis humanitas. virtus.
amor in omnes nos tātus est ut nihil supra possit. Utinam ea res ei vo
luptati sit glorie quod videro fore. De. Qu. fratre nihil ego te accusavi. sed
vos quum presertim tam paucis sitis volui esse quā conuictissimos Qui
bus me voluisti agere gratias egi. et mea te certiorum factum esse scripsi
quod ad me mea Terentia. scribis te vicum vendituram. Quid obsecro
te me miserum: Quid futurum est: Et si nos premet eadem fortuna quod
puero misero fiet: Non queo reliqua scribere: tanta vis lachrymarum
est. neque te in eundem fletum adducam. Tantum scribo si erūt in officio
amici. pecunia non deerit si non erunt. tu efficere tua pecunia non potes
ris. Per fortunas miseras nostra vide ne puerum perditum perdamus
Cui si aliquid erit. ne egeat mediocri virtute opus est. et mediocri fortuna

Tullij.

na vt cetera cōsequatur. Fac valeas. et a me tabellarios mittas. vt sciam quid agat et vos quid agatis. *Mibi omnino iam breuis expectatio est. Tulliole et Ciceroni salutē dic. Datū ad sext. calē. decembris Durachij Durachium veni quod et libera ciuitatis est et in me officiosa et proxima Italie. Sed si offendet me loci celebritas. alio me conferam. ad te scribam.*

M. C. Terentij. S. D.

Oli putare me ad quenq; longiores epistolas scribere nisi si quis ad me plura scripsit cui puto rescribere oportere. Nec enī habeo quod scribam. nec hoc tempore quicq; difficili^o facio. Ad te vero et ad nostram Tulliolam non queo sine plurimis lachrymis scribere. Vos enī video esse miserimas. quas ego beatissimas semp esse volui. idq; prestare debui et nisi tam timidi fuisset^o prestatissime. Pisonē nostrum merita eius amo plurimum. Eum vt potui per litteras cohortat^o sum. gratiasq; egi vt debui. In nouis tribunis ple. intelligo spē te habere. id erit firmum si Pompei voluntas erit. sed Crassum tamē metuo. A te quidē omnia fieri fortissime et amatissime video nec miror s; mereo casum eius modi vt tantis tuis miseris meę miserie subleuetur. Nam ad me. P. Valerius homo officiosissim^o scripsit id. quod maximo cum fletu legi. quemadmodum a Vesta ad tabulam valeriam ducta esses. Nam mea lux. meum desiderium. vnde omnes open petere solebat. te nūc mea Terentia sic vexari. sic iacere in lachrymis et sordibus. idq; fieri mea culpa qui ceteros seruauit vt nos periremus. Quod de domo scribis. id est de area. ego vero tum deniq; mihi video restitutus. si illa erit nobis restituta. Verum hec non sunt in nostra manu. Illud doleo que impensa facienda est in eius parte miseram et despoliatam venire. Quod si conficitur negocium. omnia cōsequemur. Sed eadem fortuna nos premet etiam ne reliquias tuas miseris proijcies. obsecro te vita mea. Quod ad sumptum attinet. et sine aliis qui possunt si modo volunt sustinere et valitudinem istam infirmā. si me amas noli vexare. Nam mihi ante oculos dies noctesq; versaris. Omnes labores te excipere video. timeo vt sustineas. Sed video in te esse omnia. Quare vt id quod speras. et quod agis consequamur. serui valitudini. Et ad quos scribam nescio. nisi ad eos qui ad me scribunt. aut ad eos de quibus ad me vos aliquid scribitis. Longius quoniam vobis ita placet. nō discedam. Sed velim quā sepiissime litteras mittatis. prefertim si quid est firmitus quod speremus. Valete mea desideria. valete. Datum ad tercias nonas Octobris Thessalonice.

Epistole

M. C. Terentii Tul. et ci. S. D.

Ccepi ab Aristocrito tris epistolas. quas ego lachrymis ppe te-
ui. Conficioz em̄ mœroze mea Terentia. nec me meq̄ miseriq̄ ma-
gis excruciat̄ quam tue vestre q̄q̄. Ego autem hoc miserioz sum quam tu
que es miserrima quod ipsa calamitas cōmunis ē vtriusq̄ nostrum. s̄
culpa mea ppria est. Neum fuit officium. vel legatioē vitare periculū.
vel diligētia z copijs resistere vel cadere fortiter. Hoc miserius. turpi⁹.
indignius nobis nihil fuit. quare cum dolore cōficioz. tum etiam pudorē
re. Pudet em̄ me vxori meq̄ optime. suauissimis liberis stutem z dilige-
tiam nō prestuisse. Nam mihi ante oculos dies noctesq̄ versat̄ squalor
vester z mœroz. z infirmitas valitudis tue. spes autem salutis partenu-
is ostēdit. Inimici sunt multi inuidi pene omnes. Eūcere nos magnū
fuit. excludere facile est. sed tamen q̄s diu vos eritis in spe nō deficiam. ne
omnia mea culpa cecidisse videantur. vt tuto sim. quod laboras id mihi
nūc facillimum est. quem etiam inimici volūt viuere in tantis miserijs.
Ego tamē faciam que p̄cipis. Amicis quib⁹ voluisti. egi grās. et eas
lrās Desippo redi. meq̄ de eoz officio scripsi a te certiozem esse factum.
Pisonem nostrum mirifico esse studio in nos z officio. z ego perspicio.
et omnes p̄dicat. Dū faciunt. vt tali genero mihi p̄nti tecum simul z cum
liberis nostris frui liceat. Nūc spes reliqua est in nouis tribunis ple. et
in p̄mis quidem dieb⁹. Nam si inueterarit actum est. Ea re ad te statim
Aristocritum misi. vt ad me cōtinuo inuita rerum z rōnem toti⁹ nego-
cij posses scribere. Et si Desippo quoq̄z ita imperaui statim vt recurrēt.
et ad frēm mihi vt crebro tabellarios mitteret. nam ego co noie sum dura
chij hoc tempore. vt q̄ celerrime quid agat̄ audiam z sum tuto. Ciuitas
em̄ hęc semper a me defensa est. quū inimici nostri venire dicent̄. tum in
Epirum ibo. Quod scribis si velim te ad me venturū. Ego vero quum
scia magnam ptem istī⁹ oneris abs te sustineri istic z esse volo. Si per-
ficatis qd̄ agitis. me ad vos venire oportet. sin autē. sed mihi est op⁹ reli-
qua scribere. Ex p̄mis aut summū secundis lrīs tuis cōstituerere poterim⁹
quid nobis faciēdum sit. Tu modo ad me velim omnia diligētissime p̄-
scribas z si magis iam rem q̄ lrās debeo expectare. Cura vt valeas. et ita
tibi persuadeas mihi te carius nihil eē. neq̄ nunq̄ fuisse. Vale mea Te-
rentia quam ego videre vidoz. itaq̄ debilitoz lachrymis p̄dicē calen. de
cembz. Vale.

M. C. Terentii. S. D.

Bo min⁹ sepe ad vos do lrās q̄ possum. p̄pt̄ea quod cum oia mi-
hi tempora sunt misera. tum vero quum aut scribo ad vos. aut vestras le

Tullij

go conficio: lachrymis sic vt ferre nō possim. Quod vtinam min⁹ vite
 cupidus fuissē certe nihil aut nō multum in vita mali vidissē? Nō
 si nos ad aliquam alicui⁹ commodi aliquando recuperādi spem fortuna
 reseruauit. minus est erratum a nobis. si hec mala fixa sunt. **Ego vero te**
 quam primum mea vita cupio videre. et in tuo complexu emori. quando
 neq; dy: quos tu castissime coluisti. neq; homies: q̄s ego seruauī semper
 nobis grām rettulerūt. Nos Brundisij apud **M. Ennium** flaccū di-
 ces. xij. suū virum optimum. qui periculum fortunaz et capitis sui p
 mea salute neglexit. Neq; legis improbilissimę p̄cena deduct⁹ est. quo mi-
 nus hospicij et amicitie ius. officium q̄ prestaret. **Hic vtinam aliquan-**
 do grām referre possim? Dabebim⁹ quidem semp. Brundisio p̄fecti su-
 mus ad quintum calen. maij per Macedoniam et circum petebam⁹. **D**
 me p̄ditū **D** me afflictum. quid nūc rogem te vt venias. mulierem egrā
 et corpe et animo cōfectam. Nō rogem. Sine te igit̄ sum opinor. Sic
 agam. si ē spes nobis redit⁹. eam cōfirmes et rem adiues. sin vt ego me
 tuo trāsactum est. quo quo modo potes ad me fac venias. Unum hoc sci-
 to si te habeo nō mihi videtor plane peris̄se. sed qd̄ te Tulliola mea fieri
 iam id vos videte. mihi nō est cōsiliū. **Sz** certe quoquo modo res se ha-
 bebūt. illi⁹ **Miselle** et matrimonio et fame seruicium est. **Quid** Cicero
 me⁹. quid agētis. Te vero sic in sinu semp et complexu meo. Non queo
 iam plura scribere. Impedit mæror. Tu qd̄ ederis nescio. vtrum aliqd̄
 teneas. an qd̄ metuo plane sis spoliata. **Pisonē** vt scribis spero fore sem-
 per nr̄m. De familia liberata nihil est qd̄ te moueat. Primum tuīs ita p
 missum est te facturam esse. vt quisq; eet merit⁹. Est autem in officio ad
 huc **Dzpheus**. **Pret̄ea** magnop̄e nemo ceteroz seruozum. Ea causa ē:
 vt si res a nobis abessēt liberti nostri essent. si obtinere potuissent. Si
 ad nos ptinerēt seruiret. p̄ter q̄s oppido pauci. sed hec minora sunt. Tu
 qd̄ me hortaris vt animo sum magno. et spem habeam recuperāde salutē
 id velim sit eiusmodi. vt recte sperare possim? **Nūc** miser quādo tuas iā
 lrās accipiam. q̄s ad me p̄feret. quas ego expectassem **Brundisij**. si esset
 licitum p nautas qui tempestatē p̄mittē noluerūt. Quod reliquū est
 sustēta te mea **Terētia**. vt potes. honestissime virim⁹. **Florūm**? **Nō** vi-
 tium nostrū. sed virt⁹ nostra nox afflixit. Peccatū est. nullum nisi quod
 vnam animā cum ornāmētis amisim⁹. sed si hoc fuit liberis nostris gra-
 tius nos viuē. cetera quanq; ferēda sunt feram⁹ atq; ego qui te cōfirmo
 ipse me nō possum. **Clodium** **Philatez** quod valitudine impediēbat ocu-
 loz remi hominē fuzelē. **Salustius** officio vincet oēs spes. **Cennius** est
 perbeniuolus nobis quē semp spero tui fore obseruātem. **Sicca** dixerat

Epistole

se mecum fore, sed Brundisio discessit. Cura quod potes ut valeas, et sic exi-
stimus vehementius me tua miseria quam mea commoveri. Mea Terentia si-
dissima atque optima uxor et mea carissima filiola et spes reliqua nostra Ci-
cero valete Prædie cal. maias de Brundu.

M. C. Teren. sue. S. D.

Itu et Tullia lux nostra valetis, ego et suauissimus Cicero valemus.
Prædie idus octobris Athenas venimus quum sane aduersis ventis usi
essemus, tardeque et incommodè nauigassemus. De nauis euntibus nobis Achas-
stus cum litteris pressto fuit, vno et vigesimo die sane et strenue. Accepi
tuas lras, quibus intellexi te vereri, ne superiores mihi reddite non essent
Omnes sunt reddite diligentissimeque a te perscripta sunt omnia. Idque
mihi gratissimum fuit. Neque sum admiratus hanc epistolam quam Achas-
stus attulit bene fuisse. Jam enim me ipsum expectas siue nos ipsos, qui qui-
dem ad vos quamprimum venire cupiamus. Et si in qua tempore venimus intel-
ligo, cognoui enim ex multorum amicorum lris, quas attulit Achastus ad
arma rem spectare, ut mihi quam uenero dissimulare non liceat quod sentiam.
Sed quando subeunda fortuna est, eo citius dabimus operam ut veniamus
quo facilius de tota re deliberemus. Tu velim quod cum comodo ualitudis
tue fiat, quamprimum potes obuiam nobis properes. De hereditate Pre-
tiana, que quidem mihi magno dolori est, valde enim illum amamus hoc ve-
lim curas. Si auctio ante meum aduentum fiet, ut Propertius, aut si mi-
nus poterit, Camillus nostrum negocium curet. Nos quam salui uenerimus
reliqua pro nos agemus. Sin tu iam roma perfecta eris, tamen curabis ut hi-
ita fiat, si dii nos adiuuabunt circiter idus nonas in Italia speramus fore.
Uos mea suauissima et optatissima Terentia et Tulliola, si nos amatis
curate ut ualeatis. Athenas ad. xv. cal. no. Vale.

M. T. C. Terentia. S. D.

Ecce sepe est cui lras demus, nec rem habemus ullam quam scribere ue-
limus. Ex tuis litteris quas proxime accepi, cognoui predictum nullum ve-
nire potuisse. Quare uideatis uelim quomodo satisfiat ei, cui scitis me satis fi-
eri uelle. Quod nostra scribi quando ad illum scripseram necesse non fuit. De
ea re et de ceteris rebus quamprimum uelim nobis lras mittas. Ualitudi-
nem tuam gratias agit, id ego non miror te mereri, ut ea tibi merito tuo gra-
tias agere possit. Pollucem si adhuc non est profectus quamprimum sacpe tru-
das. Cura ut valeas. Idibus quinti.

M. C. Terentia. S. D.

Mnes molestias et sollicitudines quibus et te miseriam habui, id
quod mihi molestissimum est, Tulliolamque que nobis nostra uita dul-

*magis opposito
id est roma
peruulsa
sunt
uox igo est
nostrum rotabi
ad d. v. b. u.
est sic p. n.
ad p. n. u. b. n.
ad d. e. p. a.
ad d. y. p. o. b. d.
na ep. p. b.
f. u. m. t. h.
am p. p.
m. n. u. l. e. b.
p. p. b. q. ad
p. u. l. i. t. a. t. e.
u. d. i. u. i.
a. u. d. i. p. u. l. i. t. a.
p. p. u. l. i. t. a. t. e.
p. p. u. l. i. t. a. t. e.
u. d. i. u. i. q. u. a. t. h.*

Sit atq; quod...
noy...

Tullij.

12

cior est deposui ⁊ eieci. Quid cause autē fuerit. postredie intellexi q̄s a vo
bis discessi. ΧΟΡΡΑΤΟΝ ΛΑΗΝΑ noctu eieci statim. Ita sum leuat⁹. vt
te⁹ mihi aliq̄d medicinam fecisse videat. Cui quidem tu deo quemadmo
dum soles pie ⁊ caste satisfacias. idem apollini et Aesculapio. Nauem
spero nos valde bonam h̄ic. in ea simul ac cōscendi h̄ec scripsi. Deinde cō
scribam ad nr̄os familiares. multas epl̄as. quib⁹ te et Tulliolā diligen
ter cōmendabo. Cohortarer vos q̄d animo fortiores essetis nisi vos for
tiores cognoscere q̄s quent⁹ viroz. Et tamē eiusmodi spero negocia eē.
vt et vos istic cōmodissime sperem esse. ⁊ me aliq̄n cum similib⁹ nr̄i rem
pub. defensur. Ut primū valitudinē tuam velim cures. ⁊ inde tibi si vi
debit villis his vttere q̄logissime aberūt a militib⁹. Eundo arpinati bes
ne poteris vti cum familia vrbana. si annona carior fuerit. Cicero bellif
simus tibi salutem plurimam dicit etiam atq; etiam. Vale. Datum. iij
idus Junij.

M. C. Terentij. S. D.

I vales bñ est. ego q̄dē valeo. Valitudinē tuā cures velim dilige
tissime. Nam mihi ⁊ scriptū ⁊ nunciatū est. te ī febrim subito incidisse.
Qd̄ celeriter me fecisti de Cesaris lris certiorē. fecisti mihi gratū. Item
posthac siquid op⁹ erit. siquid aciderit noui facies vt scia. Cura vt vale
as. Vale Datum. iij. nonas iunias.

M. C. Terentij. S. D.

De ceteras miserias accessit dolor ex Dolobelle valitudie. et Tulo
lie. oino de oib⁹ reb⁹. nec q̄d cōsiliū capia. nec q̄d faciā scio. Tu velim tu
am et Tullij valitudinē cures. Vale.

M. C. Terentij. S. D.

Utd fieri placet scripsi ad Pōponiū serius quā oportuit. Cū eo si
locuta eris intelliges q̄d fieri velim. Aprius scribi q̄n ad illū scripseram
necessenō fuit. De ea re ⁊ de ceteris reb⁹ q̄primū vel nobis lras mittas.
Valitudinē tuā cura diligenter. Vale. viij. idus quinti.

M. T. C. Terentij. S. D.

I vales bene ē. ego q̄dē valeo. Tullia nr̄a venit ad me p̄dicid⁹ in
nij. cui⁹ summa stute. ⁊ singulari hūanitate grauiore etiā sum dolore af
fect⁹. nr̄a factū esse negligētia. vt lōge alia in fortuna esset atq; ei⁹ pietas
ac dignitas postulabat. nobis erat in aīo Ciceronē ad cesarē mittē. ⁊ cū
eo. Cū. Salu. si p̄fect⁹ erit faciā te certiorē. Valitudinē tuā diligenter
cura. Vale. iij. cal. quin.

M. T. C. Terē. S. D.

Utd nos in Italia saluos venisse gaudeo. p̄peruo gaudeas veli:
sz p̄urbati dolore ai. magnisq; iniurijs. metuo ne id p̄siliū cœpim⁹

Handwritten marginal notes in Latin script, including phrases like 'I vales bñ est', 'Dolo bella', 'Tullia nr̄a', 'p̄dicid⁹', 'saluos venisse gaudeo', 'metuo ne id p̄siliū cœpim⁹'.

Handwritten notes at the bottom of the page, including 'p̄dicid⁹', 'saluos venisse gaudeo', 'metuo ne id p̄siliū cœpim⁹'.

Epistole

quod nō facile explicare possum⁹. Quare quātum potes adiuna. Quid autem possis mihi in metem nō venit. In viam qđ te res hoc tēpore nihil est. 7 lōgum est iter 7 nō tutum. Et nō video quid prodesse possis si venis. Vale Datū pridie. no. Brundisij.

M. T. C. Terentij. S. D.

Uod scripsi ad te proximis litteris de nūcio remittēdo. que sit istius vis hoc tpe. 7 que cōcitatio multitudinis ignoro. si metuēdus irat⁹ est: quies tamē ab illo nascet fortasse. Totum iudicabis quale sit. Et qđ in miserimis reb⁹ minime miser putabis id facies. Vale. vij. idus quin.

M. T. C. Terentij Tulliolę et Li. S. D.

I vos valetis: nos valen⁹. Vestrum iam cōsiliū est nō solū meum qđ sit nobis faciēdum. si ille Romam modeste ventur⁹. recte ī presentia domi esse potestis. Sin homo amās diripiēdam urbem daturus est vereor: vt Dolobella ipse satis nobis pdesse possit. Etia illud me tuo. ne iam intercludamini. vt quum velitis exire nō liceat. Reliquū est qđ ipse optime cōsiderabitis vestri similes foemine sunt ne Rome. Si em sunt vitēdū est vt honeste vos esse possitis. Quādo quidem nūc res se hz modo vt hęc vobis loca tenere liceat. bellissime vel mecū vel in nr̄is p̄edijis esse poteritis. Etiam illud verēdum est. ne breui tpe fames ī vr̄be sit. Dis de reb⁹ velim cum Pōponio. cū Camillo. cum qđ vobis virebit cōsideretis. Ad summā animo forti sitis Labienus rem meliorem fecit. Adiuuat etiā Piso qđ ab vr̄be discedit. 7 sceleris cōdemnat genē suū. Vos meę carissime anime q̄s sepissime ad me scribite. 7 vos qđ agatis. 7 quid istic agat. Quintus pater 7 fili⁹ et Ruffus vobis salutem dicunt. viij. cal. quin. Menturnis.

M. T. C. Terentij. S. D.

I vales bene est. ego quidem valeo. Constitueram⁹ vt ad te scripseram. obuiā Ciceronem Cęsari mittere. sz mutauim⁹ cōsiliū: quia de illius aduētū nihil audiebam⁹. De ceteris rebus 7 si nihil erat noui. tamē quid velim⁹. 7 quid hoc tpe putem⁹ opus esse. ex Sicca poteri s cognoscere Tulliam adhuc mecum teneo. Valitudinem tuam cura diligēter Vale. xij. calen. quin.

M. T. C. Terentij. S. D.

I si eiusmodi tēpora nostra sunt. vt nihil habeam qđ aut a te litterarū expectem. aut ipse ad te scribā. Tamē nescio quomodo 7 ipse vestras lras expecto. 7 scribo ad vos quum habeo q̄ ferat volumina. Debuit ī te officiosior esse quā fuit. 7 idipsum qđ fecit potuit diligētius facē 7 canius. quan q̄ alia sunt que magis curem⁹. magisq̄ doleam⁹. Que me ita

Tullij.

conficiunt ut ei voluerunt. qui me te mea sententia detruserunt. Cura ut valeas.

M. C. Terentij. S. D.

I quid haberem quod ad te scriberem. facerem id et pluribus verbis et sepius. Nunc que sunt negotia vides. Ego autem quomodo sum affectus. ex Leptra et Trebatio poteris cognoscere. Tu fac ut tua et Tullij valitudinem cures.

M. T. C. Terentij et Tulliole. S. D.

Considerandum vobis etiam atque etiam anime mee diligenter puto quid faciatis Romae ne sitis: an mecum in aliquo tuto loco. Id non solum meum consilium est. sed etiam vestrum. Mihi veniunt in mentem haec. Romae vos esse tuto posse per Dolobellam. eamque rem posse nobis adiuumento esse. si qua vis. aut si que rapine fieri coeperint. sed rursus illud me movet. quod video omnes bonos abesse Roma. et eos mulieres suas secum habere. Haec autem regio in qua ego sum nostrorum est tam oppidorum. tum etiam praeditorum. ut etiam multum esse mecum. et quum abieritis comode et in nostris esse possitis. Mihi non plane satis constat adhuc utrum sit melius. Vos videte quod alii faciunt isto loco foeminae. et ne cum velitis curare non liceat. Id velim diligenter etiam atque etiam vobiscum et cum amicis consideretis. Domus ut propugnacula et praedium habeat Philithino diceris. et velim tabellarios instituatis certos ut quotidie aliquas a vobis litteras accipiam. Maxime autem date operam ut valeatis. si vos vultis valere. viij. calen. formis.

M. T. C. Terentij. S. D.

Non maximis meis doloribus excruciat me valitudo Tullij neque de qua nihil est quod ad te plura scribam. Tibi enim equae magne cure esse certe scio quod mihi propius vultis accedere video ita esse faciendum. et iam an fecissem. sed me multa impediuerunt. quae ne nunc quidem expedita sunt. scilicet a Pomponio expecto litteras. quas ad me quam primum perferendas cures velim. Da operam ut valeas.

M. T. C. Terentij. S. D.

Non Tusculani nec veturos putamus aut nonis. aut postridie. Ibi fac sint omnia parata. Plures enim fortasse nobiscum erunt et ut arbitror diutius ibi commorabimur. Labrum si in balneo non est. fac ut sit. Item cetera que sunt ad victum et valitudinem necessaria. Vale. iij. calen. octobris. De Uenulio.

M. T. C. Terentij. S. D.

I vales bene est. ego quidem valeo. da operam ut convalescas quod opus erit ut res tempulque postulat. providas atque administras. et ad me de omnibus rebus quae sepiissime litteras mittas. Vale.

Epistole

M. T. C. Terentii S. D.

I vales bene est. ego quidem valeo. Nos quottidie tabellarios vestros expectamus. qui si venerint. fortasse erimus certiores quid nobis faciendum sit. faciemusque te statim certiozem. Ualitudinem tuam cura diligenter. Vale.

M. T. C. Terentii S. D.

I vales bene est. ego quidem valeo. Reddite mihi tadem sunt a Cesare littere satis liberales. et ipse opinione celerius venturus esse dicitur. Cui verum obuiam preceam. an hic eum expectem. qui constituro facia te certiozem Tabellarios mihi velim quamprimum renuntias. Ualitudinem tuam cura diligenter. Vale. Datu pridie cal. sep.

M. C. Terentii S. D.

I vales bene est. ego quidem valeo. Nos neque Cesaris aduentu. neque de litteris quas Filotimus habere dicitur quicquam adhuc certi habemus. siquid erit certi faciam te statim certiozem. Ualitudinem tuam fac ut curares. Vale. iij. idus septilis.

M. T. C. S. D. consulibus P. V. M. ple. senatui.

Si non dubie mihi nunciabit Parthos transisse Euphratem cum omnibus fere suis copiis. tamen quod arbitrabar a M. Bibulo proconsule certiora de his rebus ad vos scribi posse. statim etiam mihi non necesse esse publice scribere ea. que de alterius prouincia nuntiaruntur. Postea vero quam certissimis auctoribus legatis nunciis. litteris sum certior factus. vel quod tanta res erat. vel quod nondum audieramus Bibulum in Syria venisse. vel quia administratio huius belli mihi cum Bibulo pene est communis. que ad me delata essent. scribenda ad vos putavi. Regis Antiochi Comageni legati primi mihi nuntiarunt Parthorum magnas copias Euphratem transire cepisse. Quo nuntio allato. qui essent nonnulli. qui ei regi minorem fidem habendam putarent. statim expectandum esse. siquid certius afferretur. xij. cal. octobris. quibus exercitum in Ciliciam ducere in finibus Lycaonie et Cappadocia mihi littere reddite sunt a Tarchondimoto. qui fidelissimus socius transisit. et cum amicis multisque populi Romani exultantur. Parcedo Diodis regis Parthorum filium cum pergamo equitatu parthico transisse Euphratem. et castra posuisse Lybe magnamque tumultum esse in prouincia Syria exortatum. Eodem die a Jamblico Philarcum arabum quem homines opinantur bene sentire. amicumque esse reipsum. littere de iisdem rebus mihi

*si si populo
nunciabit
pro
et pho
phiat
ling q
ai mem
qua ifu
abada
v mult
dms
gria
glaw
psta
gsta
mae pfo
rat qu
rom
abb*

*illud p...
the flum
causa m
gen
quom
pilia
fuit
Dicitur
ca of
tine
fuit
m...*

Tullij.

hi reddite sunt. His rebus allatis. et si intelligebam socios infirme animatos esse. et novarum rerum expectatio de suspectos. sperabam tamen eos ad quos iam accesseram quique nostram consuetudinem integritateque sperant amiciores populo romano esse factos. Ciliciam autem firmos rem fore. si equitate nostri particeps facta esset. et ob eam causam. et ut operimeretur et qui ex Cilici gente in armis essent. et ut hostis is qui esset in Syria sciret exercitum populi romani non modo non cedere his numeris allatis. sed etiam propius accedere exercitum ad taurum institui dicere. Sed si quid apud vos auctoritas mea ponderis habet. in his presertim rebus quas vos audistis. ego pene cerno magis optere vos. et hortor et moneo. ut his provinciis serius vos quidem quam decuit. sed aliquando tamen consulatis. Vos quemadmodum instructos. et quibus presidium munitos ad tanti belli opinionem miseritis. non estis ignari. Quod ego negocium non stulticia obsecutus. sed verecundia deterritus non recusavi. Neque enim unquam ullum periculum tantum putavi quod subterfugere mallet. quam vestre auctoritati obtemperare. Hoc autem tempore res sese sic habet. ut nisi exercitum tantum quantum ad maximum bellum mittere soletis. mature in has provincias miseritis summum periculum sit ne amittende sint omnes hee provincie quibus vectigalia populi romani continentur. Quia ob rem ut in hoc provinciali delectu spem habeatis aliqua causa nulla est. neque multi sunt. et diffugiunt qui sunt. metu oblato. Et quod genus hoc militum sit indicavit vir fortissimus. M. Bibulus in Asia quum vos ei promisissetis delectum habere noluerit. Nam sociorum auxilia propter acerbiteriam atque iniurias imperii nostri. aut ita imbecilla sunt. ut non multum nos iniurare possint. aut ita alienata a nobis. ut neque expectandum ab his. neque committendum his quicquam esse videatur. Regis Dacorum et voluntatem et copias quateenus sunt nostras esse duco. Capadocia est inanis. Reliqui reges tyrannici neque opibus satis firmi. nec voluntate sunt. Mihi in hac paucitate militum certe animus non deerit. Spero nec consilium quidem. Quid casus sit incertum est. Utinam saluti nostre consulere possimus. dignitati certe consulamus. Valere.

M. C. Terentii S. D.

Et vos valeatis bene est. ego quidem valeo. Quum pridie calce sextilis in provinciam venissem. neque maturius propter itinerum et navigationum difficultatem venire potuissem maximo contentum officio meo. reique conducere putavi. parare ea que ad exercitum. queque ad rem militare pertinerent. Que quum essent a me cura magis et diligentia quam facultate et copia constituta. nunciusque littere de bello a parthis in provinciam Syriam

oma Esno qda vinnu nhrw et impadone
ntu vbi vbi nhrw
portant
Epistole

pullo piana

illato quotidie fere afferetur. iter mihi faciendum p Lycaoniam et p Hi
sauros. et Capadocia arbitrat^o sum. Erat em magna suspicio parthos si
ex Syria egredi atq; irrumpe in eam puincia conarent. iter eos p Ca
padociam. qd ea maxime pateret esse facturos. Itaq; cum exercitu p Ca
padocic^e partem eam q cum Cilicia cotines est iter feci Castraq; ad Cy
bistra. qd oppidum est ad motem taurum locauⁱ. vt Artualdes rex ar
menius quociq; animo esset. sciret no pcul a suis sumb^o exercitum popu
lo romano esse. et Deiotariū fidelissimum regem atq; amicissimū repub.
nostre maxime cōiunctum haberem. cui^o et cōsilio et opib^o adiunari pos
set resp. Quo quum in loco castra haberem. equitatumq; in Cilicia mis
sissen. vt et me^o aduētus his ciuitatib^o. que in ea pre essent nunciat^o fir
miores aios hoīm facēt. et ego mature quid ageretur in Syria scire pos
sen. temp^o eius iam tridui qd in his castris morabar in magno officio
et necario mihi ponēdum putauⁱ. Quum em vestra auctoritas interces
sisset. vt ego regem Ariobarzanē. Deuseben et Philorhomeum tuerer
eiusq; regis. salutem. incolumitatem regūq; defenderem. regi. regnoq; pre
sidio essem. aduēsisq; is salutem ei^o regis po. senatūq; ro. magnē cure
esse. qd nullo vnq; de rege decretum eēt. A nostro ordine existimauⁱ me
iudicium vīm an regē deferre debere eiq; presidium meum. et fidem et dili
gētiam polliceri. vt quādo salus ipsi^o incolumitas regni mihi cōmenda
ta esset a vobis dicēt siquid vellet. Que quū essem in cōsilio meo cum re
ge locut^o inirio ille orōnis sue vobis maximas vt debuit. Deinde etiam
mihi grās egit. qd ei permagnū et perhonorificū viderat. S. P. Qu. R
tātē cure esse salutem suam. meq; tātam diligētiam adhibere. vt et mea fi
des et cōmendatiōis vestre auctoritas perspici posset. Atq; ille pmo qd
mihi maxime leticie fuit ita mecum locut^o est vt nullas insidias vire sue
neq; regno dicēt se aut intelligē fieri. aut etiam suspicari gratulat^o eēm.
idq; me gaudere dixissen. cohortat^o vt recordaret casum illum interitus
paterni et vigilāter se tueret. atq; admonitu senat^o p̄sulēt saluti sue. cum
a me discessit in oppidum Cybistra. Postero autem die cum Ariarate
suo. et cum paternis amicis maiorib^o natu ad me in castra venit. p̄tura
tusq; et flens. quū idem et frater facēt. et amice meam fidem et vestram com
medationem implorare cepit. Quū admirarer qd accidiss^o noui. dixit
ad se iudicia manifestarum insidiarū esse delata. que essent ante aduētum
meum occultata. qd ij qui ea patefacē possent. p̄pter metum reticissēt
Eo autem tpe spe mei presidii cōplures ea que sciret audacter ad se retu
lisse. in his amatissimum sui summa pietate p̄ditū frēm dicere. ea que
me is quoq; audiēte dicebat. se sollicitatum esse vt regnare vellet. Id v

aud oppi

T
cal
part
tem
man
ven
in Ca
brad
ecum
grati
scitia
ros

Tullij.

uo fratre suo accidere nō potuisse. sed tamē ante tempus illud eam rem
 nunq̄ in medium ppter periculi metum ptulisse. Quē quū esset locut⁹
 monui regem. vt omnem diligentiam ad se pseruādum adhiberet amicos
 qz in patris ei⁹ atqz iudicio pbatos hortat⁹ sum. regis sui vitam docti
 casu acerbissimo patris ei⁹ omni cura custodiaqz defenderēt. Quū rex a
 me equitatum cohortesqz de exercitu meo postularēt. ⁊ si intelligebā vtrū
 stro senat⁹ consilio nō modo posse me id facē. sed etiam debere. tamē ūqu
 respu. postularēt. ppter quotidianos ex Syria nūcios. vt q̄primū ex
 erant ad Cilicię fines adducerem. quū que res mihi patefactis iam in
 sidijs non egere exercitu romani populi sed posse se suis opib⁹ defendere
 videretur. illum cohortat⁹ sum. vt in sua vita cōseruāda primum regna
 re disceret. a quib⁹ perspexisset sibi insidias paratas in eos vteretur iure
 regio. poena afficeret eos. q̄s necesse esset reliquos metu liberaret. Pre
 sidio exercit⁹ mei ad eorū qui in culpa essent timorem poti⁹ quam ad cō
 tentionem vteretur. fore autem vt omnes quādo senatuscōsultū nossent
 intelligerēt me regi si op⁹ esset. ex auctoritate vestra presidio futurū. ita
 cōfirmato illo ex eo loco castra moui. iter in Ciliciam facē institui. Quū
 hac opinione e Capadocia discederem. vt cōsilio vestro casu incredibili
 ac pene diuino. Regem quē vos honorifice appellassetis. nullo postu
 lante quemqz meę fidei comendassetis. ⁊ cui⁹ salutem magnę vobis cur
 re esse decreissetis. me⁹ aduētus presentib⁹ insidijs liberaret. Quod ad
 vos a me scribi nō alienum putauī. vt intelligeretis ex his que pene ac
 ciderūt nos multo ante. ne ea acciderent prouidisse. eoqz vos studiosius
 feci certiores qd̄ in rege Ariobarzane ea mihi signa videoz stutis. inge
 nij. fidei. beniuolētię. q̄ erga vos perspexisse. vt nō sine cā tantā curā in ei⁹
 vos salutē diligentiamqz videami cōtulisse.

M. C. impe. S. D. M. Latoni.

Um ad me legati missi ab Antiochio Cōmageeno venissent in
 castra ad Iconiū ad. iij. no. septēbris. hiqz mihi nunciassent regis
 Parthoz filium. quo cum eēt nupta regis armenioz soroz ad Euphra
 tem cum maximis Parthoz copijs. multarūqz p̄tēa gentium magna
 manu venisse. Euphratēqz iam trāsire coepisse. diciqz Armenium regē
 in Cappadocia impetum esse facturū. putauī p̄ nostra necessitudine me
 hoc ad te scribere oportere. Publice ppter duas causas nihil scripsi qd̄
 et ipsum Cōmageenū legati dicebāt ad senatum statim nūcios litterasqz
 misisse. Et existimabam. M. Bibulum procōsulem. qui circiter id⁹
 sextilis ab Epheso in Syriam nauib⁹ profectus erat. quod secūdos vtrū
 tos habuit se iam in prouinciam suam peruenisse. Tu⁹ litteris omnia

Epistole

perlatum iri ad senatū putabam. Mihi vt in huiuscemodi re tāto bel-
lo maxime cure est. vt que copijs ⁊ opib⁹ tenere vir possum⁹. ea māsu-
tudine ⁊ cōtinētia nostra. sociorum fidelitate tenam⁹. Tu velim vt consue-
sisti nos absentes diligas ⁊ defendas.

M. Cicero impera.

M. Catoni. S. D.

Umma tua auctoritas fecit. meiqz perpetuū de tua singulari vir-
tute iudicium. vt magni mea interesse putarem ⁊ res eas quas gessissem
tibi notas esse. ⁊ nō ignorari a te qua equitate ⁊ cōtinētia tuerer socios
prouinciāqz administrarē. Dis em a te cognitis. arbitrator facilius me
tibi que vellem probaturū. Quū in prouinciā pridie calē. sextilis venis-
sem. ⁊ propter anni temp⁹ ad exercitum mihi cōfestum esse eūdem vide-
retur. ⁊ duū Laodicee fui. deinde Apamee quadriū. triduum syna-
dis. totidem dies Philomeli. quib⁹ in oppidis quū magni cōuentus fa-
issent. multas ciuitates acerbissimis tributis ⁊ grauissimis vsuris ⁊ falsis
sore alieno liberaui. Quūqz ante aduētum meum seditione quadam ex-
ercit⁹ esset dissipat⁹. quinqz cohortes sine legato. sine tribuno militum
deniqz etiam sine centuriōe vilo. apud Philomelū p̄sedissent. reliquus
exercit⁹ esset in Lycaonia. M. Māneio legato impaui. vt eas quinqz
cohortes ad reliquū exercitū duceret. coactozqz in vnum locum exercitu
castra in Lycaonia apud Iconium faceret. Quod quū ab eo diligenter
esset factum. ego in castra ad. vij. calen. septembriū veni. Quū interea su-
periorib⁹ diebus ex senatuscōsulto. ⁊ euocatoz firmam manum ⁊ equis-
tatum satis idoneum ⁊ populoz liberorum regūqz ⁊ socioz auxilia vos-
lūtaria cōparuissem. Interim cum exercitu lustrato iter in Ciliciam fa-
cere coepissem cal. septembriū legati a rege Cōmageno ad me missi p̄-
multuēse. neqz tamē nō vere Parthos in Syriam trāsisse nunciarūt.
quo audito. vehemēter sum cōmotus. tum de Syria. tum de mea p̄ui-
cia de reliqua deniqz Asia. Itaqz exercitum mihi ducēdum p̄ Capado-
cię regionem eam que Ciliciam attingeret putauī. Nam si me in Cili-
ciam tenuissem. Ciliciā quidem ipsam p̄pter mōtis Amanī naturam
facile tenuissem. Duo sunt em aditus in Ciliciam ex Syria. quoz vter-
qz paruis p̄sidijs p̄pter angustias iterandi potest. Nec est qui cōqz Ci-
licia cōtra Syriam munitius sed me Capadocia mouebat. que patet a
Syria. regesqz habet finitimos. q̄ etiam q̄ sunt amici nobis tamē apte
Parthis inimici esse nō audent. Itaqz in Capadocia extrema nō lōge a
thauro apud oppidum cybistra castra feci vt ⁊ ciliciam et Capadociam
tenēs noua finitimoz consilia impedire. In area in hoc tāto motu. tam

Tullij.

raq; expectatiōe maximi belli. rex Deiotarus cui nō sine causa plurimū
 semper et meo et tuo et senatus iudicio tributum est. vir tum beneuolentia
 et fide erga populū singulari. tum prestatiōe magnitudine et animi et cō-
 silij legatos ad me misit. se cum omnib⁹ suis copijs in mea castra esse vē-
 turum. Cui⁹ ego studio et officio cōmotus egi per litteras gratias. idq;
 vt maturaret hortatus sum. Quum autem ad Cybistra propter ratio-
 nem belli quinque dies essem cōmoratus regem Ariobarzanem. cuius sa-
 lutem a senatu te auctore cōmendatam habebam. presentib⁹ insidijs ne-
 q; opinantem liberaui. neq; solum ei salutem fui. sed etiam curauī vt cum
 auctoritate regnaret. Metram et eum quem tu diligēter mihi cōmen-
 das Athenicum importunitate athenaidais exilio mulctatos maris
 ma apud regem auctoritate gratiaq; cōstitui. Quūq; magnum bellum
 in Cappadocia cōciteretur. si sacerdos armis se quod factur⁹ putabatur
 defenderet. adolecēs et equitatu et peditatu et pecunia parat⁹. et toto his
 qui nouari aliquid volebāt perfici vt e regno ille discederet Rex que si-
 ne tumultu. ac sine armis omni auctoritate aule cōmunita regnū cum
 dignitate obtineret. Interea cognoui multorū litteris atq; nuncijs ma-
 gnas Parthorum copias arabū ad oppidum Antiochē accessisse. ma-
 gnumq; eorum equitatum qui in ciliciam trāsisset ab equitatu in meos
 rum turnis. et a cohorte pretoria que erat Sciphanē presidij causa ob-
 sidione occisum. Quare quum viderem a Cappadocia Parthorum co-
 pias aduersas non longe a finibus Cilicię quam potui maximis itincri-
 bus ad Amanum exercitum duxi. Quo vt veni hostem ab antiochia re-
 cessisse. Bibulum antiochię cognoui esse. Deiotarum cōstitum iam ad
 me veniētem cum magno et firmo equitatu et peditatu et cum omnib⁹
 suis copijs certiozem feci nō videri esse causam cur abesset a regno meq;
 ad eum si quod forte noui accidisset statim litteras nūciosq; missurum
 eē. Quūq; eo animo venissem. vt vtriq; provincie si ita temp⁹ ferret sub-
 uenirem. tamē id quod iam ante cōstitueram. vehemēter interesse vtri-
 usq; provincie pacare Amanū perpetuū hostem ex eo mōre tollere age-
 re perrexi. Quūq; me discere ab eo monte simulassem. et alias partes
 Cilicię petere. ab eismq; ab Amano iter vni⁹ diei. et castra apud Epi-
 phaneam fecissem ad. iij. idus octobris. Quūq; aduersperasceret expe-
 dito exercitu ita noctu iter feci. vt ad. iij. idus octobris quum lucefceret.
 in Amanum ascēderem distributisq; cohortib⁹ et auxilijs. quum alijs.
 Qu. frater legatus meum simul. alijs. C. Pontinus legatus reliquis.
 M. Manceus et Lutus Tulleius legati preessent. plerosq; nec opi-
 nantis oppressimus. qui occisi captiq; sunt. interclusi reliqui su-

Epistole

gerant. Amani autem que fuit non vici instar. sed vrbis quod erat Amani caput. Itaque Sepyram et Ceminozum acriter et diu repugnatis. Postmodum illam pream amani tenete ex ante lucano tpe vsqz ad horam diei decimam magna multitudine hostium occisa cepim. castellaqz sex capta coplura incendim. His reb. ita gestis castra in radicibus Amani habuimus apud aras Alexandri quatridentum. et in reliquis amani delendis. agrisqz vastandis. que pars eius montis mee puincie est. id temp. omne consumpsim. Cofectis his reb. ad oppidum Eleuchelicum pindensum exercitum adduxi. quod cum esset altissimo et munitissimo loco ab his que incoleret qui in regibus quidem vsqz paruissent. quum et fugiuos recipere. et Parthorum aduentum acerrime expectaret. ad existimationem imperij pertinere arbitratum sum comprimere eorum audaciam. Quo facilius etiam ceterorum animi qui alieni essent ab imperio nostro frangerent. vallo et fossa circumdediti. sex castellis castrisque maximis sepsi. agere vineis turribus oppugnatum vsqz tormentis multis. multis sagitarijs. magno labore meo sine ulla molestia sumptuue sociorum. septimo quinquagesimo die rem cofeci. ut omnibus partibus vrbis disturbatis. aut incelsis copulsi in preteritam meam peruenirent. His erat finitimi pari scelere et audacia tebarani. Ab his Pentenisio capto obsides accepi. Exercitum in Diberna dimisi. Quo fratrem negocio preposui. ut in vicis aut captis aut male pacatis exercitum collocaret. Nunc velim tibi sic psuadeas. si de his reb. ad senatum relatum sit. me existimatur summam mihi laudem tributam. si in honorem meum sententia tua comprobatis. Idque etsi talibus reb. grauissimos homines et rogare solere. et rogari scio. tamen admonendum potius te me quod rogandum puto. Tu es enim is. qui me tuis sententijs sepiissime ornasti. qui oratione. qui predicatioe. qui summis laudibus in senatu in concionibus ad coelum extulisti. Cuius ego semper tanta esse verborum pondera putavi. ut vno sermo tuo cum mea laude coniuncto. omnia assequi me arbitrarer. te denique meminim. quum cuidam clarissimo atque optimo viro supplicationem non decerneres. dice te decreturum si referret ob eas res. quas is consul in vrbe gessisset. Tu item mihi supplicatione decreuisti togato. non ut multis republica bene gesta. sed ut meminim republica conseruata. Nittoque quod inuidiam. quod pericula quod omnes meas tempestates et subieris. et multo etiam magis si per meli cuiuslibet subire paratissimus fueris. Quod denique inimicum meum tuum inimicum putaris. cuius etiam interitum. ut facile intelligerem mihi quantum tribueris Nilonis causa in senatu defendenda approbaris. A me autem hec sunt profecta. que ego in beneficijs loco non pono. sed in veri testimonij atque iudicij. ut prestantissimas tuas vir

47

Tullij

tutes nō tacitus admirarer. Quis enī item non facit: Sed in omnib⁹ orationib⁹. sententijs dicēdis causis agēdis. omnib⁹ scriptis gręcis latinis. omni deniq; varietate litterarū mearum. te nō modo ijs quos vidissemus. sed ijs de quib⁹ audissemus omnib⁹ anteferebam. Quę res fortasse quid sit. quod ego nescio quid gratulatiōis et honoris a senatu tāti estis mē. Agam iam tecum familiariter vt est et studijs. et officijs nostris inuis et summa amicitia dignum. et necessitudine etiam paterna Si quis quam fuit vnq; remotus. et natura et magis vt mihi quidem sentire videor ratione et doctrina ab inani laude et sermonib⁹ vulgi. Ego profecto is sum. Testis est cōsular⁹ me⁹ in quo sicut in reliqua vita fateor ea me ista diose secutum. Ex quib⁹ vera gloria nasci possz. Ipsam quidem gloriā per se nunq; putavi expetēdam. Itaq; et prouinciam ornatam. et spem nō dubiam triumphī neglexi. Sacerdotium deniq; quū quemadmodū te existimare arbitror. nō difficillime cōsequi possem nō appetui Item post iniuriā acceptā. quam tu reipublicę calamitatem semp appellas meam nō modo nō calamitatem. sed etiam gloriā studii quam ornataissima senat⁹ populiq; romani de me iudicia intercedere Itaq; et augur postea fieri volui. quod antea neglexerā. et eum honorem quia senatu tribui rebus bellicis solet. neglectum a me olim. nūc mihi expetēdum puto huic mee volūtatī. in qua inest aliqua vis desiderij ad sanādum vuln⁹ iniurię. vt faucas adiutorq; sis. Quod paulo ante negarā rogaturū venenēter te rogo. Sed ita si nō ieiunium hoc. nescio quid. qđ ego gessi. et cōtemnēdum videbitur. Sed tale atq; tantum. vt multi nequaqs paribus reb⁹ honores summos a senatu cōsecuti sunt. Equidem etiam mihi illud animū aduertisse video. Scis enim qđ attēte te audire soleā. te nō tam res gestas qđ mores instituta atq; vitam imperatorū spectare solere in habēdis. aut non habēdis honoribus. Quod si in mea causa cōsiderabis reperies me exercitu imbecillo. cōtra metum maximū belli firmissimum presidij habuisse equitatem et cōtinentiam. Dis ego subsidijs ea sum cōsecut⁹. quę nullis legionib⁹ consequi potuissem. vt ex alienissimis socijs amicissimos. ex infidelissimis firmissimos redderē. animosq; novarum rerū expectatiōe suspēsos ad veteris imperij. beniuolētiam traducerem. Sed nimis hęc multa de me presertim ad te. a quo vno omnium sociozū querelę audiūtur. cognosces ex his. qui meis institutis se res creatos putāt. Quinmq; omnes vno prope cōsensu de me apđ te ea. quę mihi optatissima sunt p̄dicabūt. tum duę maxime clientelę tuę Cyprus insula et Capadocię regnum de me tecum loquentur. Puto etiam Regem Daciarum. qui vni tibi est maxime necessarius. Quę si etiam

Epistole

maiora sunt. et in omnibus seculis pauciores viri reperti sunt. qui suas cupiditates. quam qui hostium copias vincerēt. Et profecto tuum quū ad res bellicas. hęc que rarioza et difficiliora sunt genera virtutis adiunxeris. ipsas illas res gestas iustiores esse et maiores putare. Extremum illud est. vt quasi diffidens rogationi mee. philosophiam ad te aliegem. qua nec mihi carior vlla vnqz res in vita fuit. nec hominum generi maius a deis minus vllum est datum. Hęc igitur que mihi tecum cōmunis est societas studiorum atqz artium nostrarum. quibus a puericia de diti ac deuincti soli prope modum nos philosophiam illam veram et antiquam. que quibusdam otij esse ac desidię videtur in forum atqz in rem publicam atqz in ipsam pene aciem deduxim⁹. tecum agit de mea laude. cui negari a Catone fas esse nō puto Quamobrem sic tibi persuadeas velim. si mihi tua sentētia tributus honos ex meis litteris fuerit. me sic existimaturū auctoritate tua. tum beniuolētia erga me. mihi quod maxime cupierim contigisse. Vale.

C. M. Caro. S. D. Ciceroni impatori.

Ad et respublica me et nostra amicitia hortatur libeter facio. vt tu in virtutem. innocēciam. diligentiam. cognitam in maximis rebus domi togati. armati foris pari industria administrare gaudeam. Itaqz quod pro meo iudicio facere potui. vt innocētia cōsilioqz tuo desentiam prouinciam. seruatum Ariobarzani cum ipso rege regnum. sciorum reuocatum ad studium imperij nostri voluntatem sententia mea et decreto laudarem. Feci supplicationē decretā. si tu qua in re nihil sortuito. sed summa tua ratioe et continētia reip. prouisum est. dijs imortalib⁹ gratulari nos qz tibi referri acceptum magis gaudeo. quod si triumpho prerogatiuam putas supplicationem. et iccirco casum potius qz te laudari maus. neqz supplicationē sequitur semper triumphus et triumpho multo clarius est senatum iudicare potius mansuetudine et innocētia imperatoris prouinciam. qz vi militū. aut benignitate reorum retentam. atqz cōseruatam esse. Quod ego mea sentētia censebam. atqz hęc ego iccirco ad te cōtra cōsuetudinem meam plurib⁹ scripsi. vt quod maxime volo existimes me laborare. vt tibi persuadeam me. et voluisse de tua maiestate. quod amplissimum sum arbitrar⁹. et quod tu maluisti factum esse gaudere. Vale. et nos dilige et instituto itinere seueritatem diligentiamqz socijs et reipublicę presta.

C. M. C. S. D. Marco Catoni

Tullij.

Aetus sum laudari me inquit Dector. Opinoz apud Neuium
 aba te pater laudato viro Ea est enim profecto iucunda laus. que
 ab his proficitur. qui ipsi in laude vixerunt. Ego vero vel gratulatio
 vel litterarum tuarum. vel testimonijs sententie dicte. nihil est quod me
 non affectum puerem Idqz mihi tum amplissimum. tum gratissimum
 est te libeter amicitie dedisse. quod liquido veritati dares. Etsi non mos
 do omnes. verum etiam multi Catones essent in ciuitate nostra. in qua
 vnum certisse mirabile est. quem ego curru. aut qz lauream cum tua lau
 datione coferrem. Nam ad meum sensum z ad illud sincerum ac subtile
 iudicium. nihil potest esse laudabilius. qz ea tua oratio. que est ad me
 perscripta a meis necessarijs. Sed causam mee voluntatis. Non enim
 dicam cupiditatis expositi tibi superioribus litteris. Que etiam si pa
 rum iusta tibi visa est. hanc tamen habet rationem. vt non nimis concu
 pi tendu s honos. sed tamen si deferatur a senatu. minime aspernandus
 esse videatur. Spero autem illum ordinem pro meis ob rempub. susce
 ptis laboribus me non indignum honore vsitato. presertim existimatu
 rum. Quod si ita erit tatum ex te peto. quod amicissime scribis. vt cum
 tuo iudicio. quod amplissimum ee arbitraris mihi tribueris. si id quod
 maluero acciderit gaudeas. sic enim scisse te z scripsisse et verius sensisse
 videro. relqz ipsa declarat tibi illum honore nostrum supplicationis in
 cundum fuisse. quod scribendo affuisti. Nec em senatuscōsulata nō igno
 ro ab amiciss. mis eius. cui⁹ honore agitur scribi solere. Ego vt spero te
 prope diem vixit. atqz vram repu. meliore qz timeo. Vale.

C. M. T. C. procon. S. D. Marcello consuli.

Eet pietatis in nos z animi in rempublicam z clarissimi atqz op
 timi consulaus. C. Marcello consule facto fructum coepisse ve
 hementer gaudeo. Non dubito quin presentes sentiant. Nos quidem
 longinquiter a te ipso missi. in vltimas gentes ad coelum me hercule tol
 limus verissimis ac iustissimis laudibus. Nam cū te a puericia tua vni
 ce dilexerim. tuqz me in omni genere semper amplissimum esse z volue
 ris et iudicaris. tum hoc vel tuo facto. vl popu. roma. te te iudicio mul
 to acrius vehementiusqz diligo. maximaqz leticia afficioz. quū ab homi
 nib⁹ prudentissimis virisqz optimis omnib⁹ dicis. factis. studijs. insti
 turis. vel merui similem ee audio. vel te mei. Unū vero si addis ad p̄cia
 rissimas res cōsulat⁹ tui. vt aut mihi succedat qz primū aliqs aut ne qd
 accedat tps ad id. qd tu mihi z senatuscōsulato z lege sinisti Dia me p̄ te

Epistolę

cōsecutum putabo Cura vt valeas ⁊ me absentem diligas atq; defendas. Quę mihi de parthis nūciata sunt. quia nō putabā a me etiam nūc scribenda esse publice. p̄pt̄ea ne p̄ familiaritate quidem nr̄a volui ad te scribere. ne quū ad cōsulem scripsissem. publice viderer scripsisse. Vale.

M. C. proconsul. S. D. M.

Marcello consule designa.

Maxima sum leticia affect⁹. quum audiui te consulem factum esse. cumq; honore deos fortunare volo. atq; a te peto p̄ tua parētisq; tui dignitate administrari. Nam quum te semp dilexi amauisq; tum me iam amātissimum cognoui in omni varietate rez meaz. tum patris tui plurib⁹ beneficijs. vel defensus tristib⁹ temporib⁹. vel ornat⁹ secundis. et sum tor⁹ vester ⁊ esse debeo. Quum p̄sertim matris tuę gratissime atq; optime foemine maiora erga salute dignitatēq; mea studia. q̄ erant a muliere postulāda p̄spererim. Quapropt̄ a te peto in maiore modū. vt me absentē diligas atq; defendas.

M. C. proconsul. S. D. Caio

Marcello consuli.

Arillum tuū cōsulem factū. teq; ea leticia effectū esse quam maxime optasti. mirādum in modū gaudeo. Idq; cum ipsi⁹ causa. tum q; te oib⁹ secūditissimis reb⁹ dignissimū iudico. cui⁹ erga me singularē beniuolentiam. vel in labore meo. vel i honore p̄speri. Totā deniq; domum vestram. vel salutis. vel dignitatis mee studiosissimā. cupidissimāq; cognoui. Quare gratū mihi feceris. si vxori tuę Junie grauissime atq; optime foemine meis v̄bis eris gratulat⁹. A te id qd̄ suesti peto. me absentem diligas atq; defendas.

M. C. impe. S. D. Caio Marcello con. desig.

Quando id accidit qd̄ maxime mihi fuit optatū. vt omnū Marcelloz et Marcellinoz etiam. mirificus em̄ nomis ac generis vestri fuit erga me semp anim⁹. Quando ergo ita accidit. vt omnū vestrū studio tuus cōsulatus satis facere posset. in quem res mee geste lausq; et honos earum potissimū icederet. peto a te id quod facillimū factū sit nō aspernate. vt confido senatu. vt q; honorificentissime senatus con. litteris meis recitatis faciendum cures. Si mihi tecum minus esset. quam est cum tuis omnibus. allegarem ad te illos. a quibus intelligis me precia pue diligi. patris tui beneficia in me sunt amplissima. Neq; em̄ salutis. mee. neq; honori amicior quisquā dici potest. Frater tuus quātū me faciat. sempq; fecerit. esse hoīem q̄ ignoret. arbitror neminē. Dom⁹ tua deniq; tota me semp oibus summis officijs p̄secuta est. Neq; vero tu in me

Tullij

19

diligēdo cuiquam cōcessisti tuoz. Quare a te peto maiorē i modum. ut me per te quam ornatissimū velis esse. meaq; et in supplicatiōe decernenda. in ceteris rebus exultationem satis tibi esse commendatam putes. Vale.

M. C. Impe. S. D. Marcello con. designa.

Uantē tibi cure me^o honos fuerit. et quam item exriteris. cōsul in me ornādo et amplificādo. quam fueris semp cum parētib^o tuis. et cum tota domo. et si res ipsa loquebat. cognoui tamē ex meoz omnium literis. Itaq; nihil est tātum qd ego nō tua causa debeam. facturulq; sum cum studiose ac libēter. Nam magni interest. cui debeas. Debere autem nemini malui quam tibi. cui me quū studia cōmunia. beneficia paterna. tuaq; iam cōiunxerat. tum accidit mea quidem sentētia maximū vinculum. qd ita reipublicam geris. atq; gessisti. qua mihi carius nihil est. vt quātum tibi omnes boni debeāt. quo min^o tantundem ego vn^o debeā. nō reculem. Quāobrem tibi velim. hi sint exitus. q̄s mereris. et quos fore cōfido. Ego si me nauigatio nō morabit. q̄ incurrerat in ipsas Ethesias. ppe diem te vt spero videbo.

M. C. Impe. Lucio Paulo consuli designato. S. D.

Et si mihi nunq; fuit dubium. quin te popul^o roman^o p tuis summis in rēpublicā meritis. et p amplissima familie dignitate. summo studio cunctis suffragijs cōsulem factur^o esset. tamē incredibili leticia sum affect^o. quum id mihi nūciatum est. Sumq; honorem tibi deos fortuna re volo. Atq; ex tua maiorumq; tuoz dignitate administrari. Etq; vti nam pns illum diem mihi optatissimū videre potuissim proq; tuis amplissimis erga me studijs atq; beneficijis. tibi operam meā. studiumq; nauare. Quam mihi facultatem. quādo hic nec opinat^o et improuisus pro uintig casus eripuit. tamē vt te cōsulem rem pub. p tua dignitate gerentem possim magnopea te peto. vt operam des. efficias ne qd mihi fiat i iurię. neve qd tps ad meū annuū munus accedat. Qd si feceris. magn^o ad tua pristina erga me studia cumul^o accedet.

M. C. Paulo cōsuli designato. S. D.

Arime mihi fuit optatum Romę esse tecum. multas ob causas. sz precipue et in petēdo et in gerēdo cōsulatu. meum debitum tibi studium perspicē posses. At petitiōis quidem tuę ratio mihi semp fuit explorata. sed tamē operam nauare volebam. In cōsulatu vero cupi equidem te min^o habere negocij. sz moleste fero me cōsulem tuū studium atq; leticitia perispexisse te meum quū id etatis sum perspicē nō posse. sz ita fas

Epistole

to nescio quo potuisse arbitror. ut tibi ad me ornandum semper detur facultas. mihi ad remunerandum nihil superat propter voluntatem. Quasi consulatum. quasi redditum meum. in cadit meum tempus rerum gerendarum in ipsum consulatum tuum. Itaque quum et summa amplitudo et dignitas. et meus magnus honos magnaque existimatio pestulare videat. ut a te plurimis rebus contendam ac petam. ut quam honorificentissime senatus consilium de meis rebus gestis faciendum cures. Non audeo vehementer a te contedere. ne aut ipse perpetue tue consuetudinis erga me oblitus esse videar. aut te oblitum putem. Quare ut te velle arbitror ita faciam. atque ab eo que omnes gentes sciunt de me optime meritum breuiter petam. Si alij consules erunt ad te potissimum Paule mitterem. ut eos mihi quam amicissimos redderes. Tunc quum tua summa potestas summaque auctoritas. notaque omnibus nostra necessitudo sit vehementer te rogo. ut et honorificentissime cures decernendum de meis gestis rebus. et quam celerrime dignas res esse honore et gratulatione cognosces ex his litteris quas ad te et collegam. et senatum publice misi. omniumque mearum reliquarum rerum maximeque existimationis mee procuracione susceptam velim habeas. In primisque tibi curare sit. quod abs te superioribus quoque litteris perui. ne mihi tempus prozogeret. Cupio te consulem videre. omniaque que spero. cum absens. tamen etiam presens te consulem assequi.

C. C. Caio Cassio proquestori. S. D.

Arcum fabium quod mihi amicitiam tua comendatione das nullum in eo facio questum. multi enim anni sunt. quum ille in ere meo est. et a me diligit. propter summam eius humanitatem et obseruationem. sed tamen quod ab eo egregie diligeris. multo etiam maior sum factus. Itaque quamquam profecerint littere tue. tamen aliquanto plus comendationis apud me habuit amicus ipsi erga te mihi perspectus et cognitus. sed de fabio faciam studiose que rogas. Tu multis de causis vellem me conuenire potuisses. Primum ut te quem iam diu plurimum facio. tanto intervallo viderem. Deinde ut tibi quod feci per litteras. possem presens gratulari. tum ut quibus de rebus vellemus. tu tuis. ego meis inter nos comunicarem. Postremo ut amicitia nostra. que summis officiis ab utroque culta est. Sed legis intervallo temporis interruptam consuetudinem habuit confirmare et vehementius Id quod non accidit utemur bono litterari. et eadem fere absentes. que si coram essemus. consequamur. unde scilicet fructus qui in te videndo est. percipi litteris non potest. alter gratulationis est. et is quidem exilior quam si tibi ipsum intuens gratularer. Sed tamen et feci antea. et facio nunc. tibi que cum pro rerum magnitudine quas gessisti tum pro oportunitate

20

Tullij.

temporis gratulor. quod te de prouincia decedentem summa laus et summa gratia prouincie profecuta est. Tercium est. ut id quod de nostris rebus coram communicassem inter nos conficiamus idem litteris. Ego ceterarum rerum causa tibi Romam properandam magnopere censeo. Nam et ea que reliqui tranquilla de te erant. et hac tua recenti victoria tanta clarum aduentum tuum fore intelligo. sed si que sunt onera tuorum si tanta sunt. ut ea sustinere possis. prope nihil tibi erit lautius. nihil gloriosius. si maiora considera ne in alienum tempus cadat aduentus tuus. huius rei totum consilium tuum est. Tu enim scis quid sustinere possis. si potes laudabile atque populare est. sin plane non potes absens hominum sermones facilius sustinebis. De me autem idem tecum his ago litteris. quod superioribus egi. ut omnes tuos neruos in eo contendas. ne quid mihi ad hanc prouinciam. quam senatus et populus annuam esse nolunt temporis prozogetur. Hoc a te ita contendito. ut in eo fortunas meas positas purem. Dabes Paulum nostrum nostri cupidissimum. est Curio. est Furnius. sic velim euitare. quasi in eo sint mihi omnia. Extremum illud est his que proposueram confirmatio nostre amicitie. de qua pluribus verbis nihil opus est. Tu puer me appetitisti. Ego autem semper ornamento te mihi fore duxi. Fuisi etiam presidio tristissimis meis temporibus. Accessit post tuum discessum familiaritas mihi cum Bruto tuo maxima. Itaque in vestro ingenio et industria mihi plurimum et suauitatis et dignitatis constitutum puto. id ut tuo studio confirmes. te vehementer rogo. litterasque ad me et continuo mittas. et quam Romam veneris quam sepius. Vale.

C. M. C. Caio Cassio, S. D.

Et si uterque nostrum spe pacis et odio ciuili sanguinis abesse a bello necessaria pertinacia voluit. tamen quando eius consilium princeps ego fuisse video. plus fortasse tibi prestare ipse debeo. quam a te expectare. Et si ut sepe soleo mecum recordari sermo familiaris meus tecum et tamen mecum tuus adduxit. verumque nostrum ad id consilium ut vno prelio putarem. si non totam causam. at certe nostrum iudicium diffiniri conuenire. Neque quisquam hanc nostram sententiam vere vult quam reprehendit. Pretereo qui arbitratum melius deleri omnino rem publicam quam imminutam et debilitatam manere. ego autem ex interitu eius nulla sperantem mihi proponere. ex reliquiis magnam. sed ea sunt consecuta. ut magis virum sit accidere illa potuisse. quam nos non vidisse ea futura. nec

Epistole

homines quū essent? diuinare potuisse. Equidem fateor meam cōiecturā hāc fuisse. vt illo quasi quodam fatali p̄lio facto ⁊ victores cōmuni saluti p̄sulere vellēt. ⁊ victi suē. Utrūq; autem p̄positū esse arbitrari celeritate victoris. Quē si fuisset. eadem clemētiā expta esset Africa quā cognouit Asia. quam etiam Achaia. ⁊ vt opinor ipso ligato ⁊ deprecato re. Amisissis autem temporib; quę plurimū valēt. p̄sertim in bellis ciuilib; interposit; annus alios induxit. vt victoriam sperarēt alios vt ipsum vinci cōtemnerēt. atq; horum maloz omnium culpam fortuna sustinet. Quis enī aut alexandrini belli tātam moram huic bello adiunctum iri. aut nescio quem istum Pharnacem Asię terrorem illatur; putaret; Nos tamē in cōsilio pari casu dissimili vsi sum;. Tu enī eam p̄tem peritisti. vt ⁊ cōsilijs interesses. ⁊ qd maxime curam leuat futura animo p̄spicē p̄ssequ;. Ego qui festinaui. vt Cesarem in Italia viderem. Sic enī arbitramur eumq; multis honestissimis viris cōseruatum redeūtem ad pacem currētem. vt aiunt. incitarem. ab illo lōgissime ⁊ absūm et absui. Versor autē in gemitu Italię. et in vrbis miserimis querelis. q̄b; aliquid opis fortasse ego p̄ mea. tu p̄ tua. p̄ sua quisq; per te ferre potuisse si auctor affuisset. Quare velim p̄ tua erga me beniuolētia scribas ad me quid videas. qd sentias. qd expectādum. quid agēdum. nobis existimes Magni erūt mibitūq; l̄fē. atq; vtinam p̄mis illis quas Luceria miseris parauissem. Sine vlla enī mea molestia dignitatē meā retinuissem

C. M. C. Caio Cassio. S. D.

Uto te iam supputere. quū hec tertia iam eplā ante te oppressit. quam tu cēdulam aut lram. Sed nō v̄rgeo Lōgiores enī expectabo. vel poti; exigam. Ego si semp haberem cui darem. vel ternas in hora darem. fit enī nescio quid. vt quasi coram atesse videre quū scribo aliq̄d ad te. Neq; id κατελη ἠφαντασ̄ ιασ̄ vt dicit tui amici noui. qui putāt etiam Λιαυοντικας̄ φαντασ̄ ιασ̄. Catius insup epicureus qui nuper est mortuus. quę ille Bargatius. etiam ante Democritus ēi Δολᾱ hic spectra nomiat. his autem spectris catianis etiam si oculi possent ferri qd velis ipsa currunt. anim; qui possit ego nō video. doceas tu me oportebit. Quū saluus veneris in mea ne p̄tate sit spectrum tuū. vt simul ac mihi collibitum sit de te cogitare. Illud occurrat. Neq; solum de te q̄ mihi heres in medullis. Sed si insulam Britanniam coepero cogitare ei;. ei Δολον̄ mihi aduolabit ad pect;. Sed hec posterius. tento enī te quo aīo accipias. Si enī stomacho habere ⁊ molestie ferres. plura dicem;. postulabim; q; ex qua h̄gressi in homib; armatis telectus sis. in eam restituare. In hoc interdico nō solet addi in hoc anno.

21
Tullij.

Quare si iam biennium aut triennium est. quū virtuti nuncium remisisti
delinere illecebris voluptatis in integro res nobis erit. quanq̄ qui quū
loqr̄ cum vno fortissimo viro. qui postea quam for̄ attigisti. nihil fecisti
nisi plenissimum amplissimę dignitatis. In ista ipsa asp̄ct̄o metuo ne
plus neruoz sit. quam ego putarim. Si modo eam tu p̄bas. Quid tibi
in m̄tem venit inquires. qz̄ nihil habeam aliud quod scriberem. de re
publica enim nihil scribere possum Neqz̄ enim quod sentio libet scribe
re. Vale.

M. C. Caio Cassio. S. D.

Reposteros habes tabellarios. et si me quidem nō offendūt. sed ta
mē quū a me discedūt. flagitāt lr̄as. quum ad me veniūt nullas afferūt.
Atqz̄ idip̄m facerēt cōmodis. si mihi aliq̄d spacij ad scribēdum darēt.
sed petalati veniūt. comites ad portas expectare dicūt. ergo ignoscēs. al
teras habebis has breues sed expecta. Et si quid ego me tibi purgo. quū
tui ad me inanes veniant. ad te cum epl̄is reuertent̄ nos. hic tamē ad te
scribam aliq̄d. D. Syllam p̄tem mortuū habebam. alij a latronibus.
alij cruditate dicebāt. popul̄ nō curabat. Cōbustum em̄ esse cōstabat. h̄
tu p̄ tua sapiētia feres equo aīo. quanq̄ amissim̄ Cēsarem putabāt mo
lestelatur̄ verētem ne hasta refrigisset. M̄ndius Marcell̄ et Actius
Pignētarius valde gaudebat se aduersariū pdidisse. De Hispania nos
ui nihil. sed expectatio valde magna rumores tristiores. s̄z̄ Panfa nos
paludat̄ ad. iij. calēdas ianuaras p̄fect̄ est. vt quinis intelligē posset
id qd̄ tu nup̄ dubitare cōepisti esse. Nam qd̄ multos miserijs leuauit. et
quod se in his malis hominem p̄buit. mirabilis cum viroz bonorum be
niuolētia p̄secuta est. Tu qd̄ adhuc Brundisij morat̄ es. valde probō et
gaudeo. et me hercule puto te sapiēter factur̄ si fueris Nobis quidē qui
te amam̄. erit gratum. et amabo te quum dabis post hac aliq̄d domum
litteraz̄ mei memineris. Ego nunqz̄ quenqz̄ ad te quum sciam. sine me
is litteris ire patiar. Vale.

M. C. Caio Cassio. S. D.

Dngior̄ epistola fuisset. nisi eo ipso tpē petita esset a me quū iam
iret ad te. logior̄ autē si aliquem habuiss̄. nam sine periculo vix pos
sum̄ Redire igit̄ inquires possum̄. nō me hercule facillime. veruūt tamē
aliam aberrationē a molestijs nullam habem̄ Ubi igit̄ inquires philo
sophia tua: et quidem in culina mea molesta est. Pudet em̄ seruire. itaqz̄
facio me alias res agē ne cōiutium Platonis audiam. De Hispania ni
hil adhuc certi. nihil oīno noui. Te abesse mea cā moleste fero tua gau
deo S̄z̄ flagitat tabellari. Talebis igit̄. meqz̄ vt a puero fecisti amabis.

Epistole

Cassius. S. D. Ciceroni.

Iuales bñ est. ego quidem valeo. Nō me hercule in hac mea peregrinatione quicquid libentius facio. quā scribo ad te. Uideo enim cum pñte loquor et iocari. Nec tamē hoc usu venit propter spectra catiana. pro quo tibi propria epistola tot rusticos stoicos egerā. ut Catium Athenis natū esse dicas. Palsam enim secūda uolūitate hominem plaudatū et uirum esse. tum ipsi causa gaudeo. tum me hercule et oīem nēm. spero enim homines intellecturos quāto sit oīb⁹ odio crudelitas. et quāto amori prohibitas et demētia. atque ea que maxime mali petāt et concupiscāt ad bonos puenire. Difficile ē enim hominibus pnuadere esse bono et frute iusticia parari. et uerū et pbabile est. Ipse enim Epicurus a quo oēs Catij et Anasiniij mali uerborū interpretes psciscitur. dicit. Itaque et Pansa quā sequitur. uirtutē retinet. et ij qui a uobis uocantur sunt oēs quā frutes et colūt et retinent. Itaque Sylla cui⁹ iudicia pbare debem⁹. quū dissentire phōs uideret. nō quesiuit quid bonum eēt. et oīa bona coemit. cui⁹ ego mortem sortī me hercule aīo tuli. Nec tamē celari uti⁹ nos eum desiderare patiet. Nam hz damnatos quos p illo uobis restituat. nec ipse sectorem desiderabit. quū filium uiderit. Nūc ad rempu. rediā. quod in hispania gerat rescribe. Perca nisi sollicit⁹ sum. ac malo ueterē et clementē dñm hzē. quā nouū et crudelē expiri. Scis Cneus quā sit factus. Scis quō crudelitatem frute putet. Scis quā se ipse a uobis terisum putet. Uideo ne nos rustice gladio uelit quid fiat si me diligis rescribe. Nūc quā uelim scire utz istas sollicito aīo an soluto legas. Scis enim eodē tpe quod me facē oporteat. ne longior sum uale. me ut facis ama. Si celar uicit celeriter me expecta.

C. N. C. Trebonio. S. D.

Ratorē meum. sic enim inscripsi. Sabino tuo cōmēdaui. natio me hominis impulit. ut ei recte putarē. nisi forte cōdidatorē licētia hic quā vsus hoc subito cognomē arripuit. et si modestus ei⁹ uultus. sermoque cōstans hīc quiddā a curib⁹ uidebat. Sz de Sabino satis. Tu mi Treboni quādo ad amorē meum aliquātum olim discedēs addidisti. quātole rabilius feram⁹ igniculū desiderij tui. crebris nos lris appellato. Atque idē si ita fiat a nobis quātoque due cause sunt. cur tu frequentior in isto officio esse debeas quā nos. Prīmū quod olim solebāt quā romē erāt ad puñciales amicos de repu. scribere. nūc te nobis scribere oportet. Res enim publica istic ē. Deinde quod nos. alijs officijs tibi absentī satis facē possum⁹. Tu nobis nisi lris nō uideo quāto alijs satis facē possis. Sz cetera scribes ad nos postea. Nūc hoc pmo cupio cognoscē iter. cum cuiusmodi sit ad nos. ubi Brutū nēm uideris quā diu simul facris. Deinde quam pcesse

Tullij.

ris lōgius te bellicis reb^o. de toto negotio. vt existimare possim^o. quo sta
tu sumus Ego tm̄ me scire putabo. quātum ex tuis lris habebō cognitū.
Cura vt valeas. meq; ames amore illo tuo singulari.

M. Cicero. Trebonio. S. D.

Teplam tuam legi libēter. ⁊ libz libētissime. sed tamē in ea volu
ptate hūc accepi dolorem. qđ quum incēdisses cupiditatem meam con
suetudis augēde nr̄e. nam ad amorem quidē nihil poterat accedē. tum
discedis a nobis. meq; tāto desiderio afficis. vt vnam mihi cōsolationez
relinqs. fore vt vtriusq; nr̄m absentis desiderium. crebris ⁊ longis eplis
leniat. qđ ego nō modo me tibi spōdere possim. s; de te etiam mihi Tul
lam em̄ apud me reliquisti dubitatiōem. quātum me amares. Nam vt
illa omittam q̄ ciuitate teste fecisti. quum mecu inimicicias ꝓmunicasti
quū me concionib^o tuis defendisti. quū questorū mea atq; in publica cā
cōsiliū ꝓtis suscepisti. quū tribunoplebis questor nō paruisti. cui tu^o
presertim collega parēt. vt hęc recentia q̄ meminero sp obliuiscar. q̄ tua
solicitudo de me in armis. q̄ leticia in reditu. q̄ cura. qui dolor. quum ad
te cure dolores mei pferent. Brundisium deniq; te ad me venturū fuisse
nisi subito in hispania missus es. Ut hęc igit omittam. q̄ mihi tāti ex
istimāda sunt. quāti vitam existimo ⁊ salutem meam. Liber iste quē mi
hi misisti. quātam habet declaratiōem amoris tui. primū quod tibi face
tum videt quicquid ego dixi qđ alijs fortasse nō item. Deinde quod illa si
ne facta sunt. siue sic fiunt. narrate te ⁊ venustissima. quin etiam anteq;
ad me veniatur risus omnis pene cōsumit. Quod si in his scribēdis ni
hil aliud nisi qđ necesse fuit de vno me tam diu cogitauisses ferreus em̄
si te nō amarem. Quum vero ea quę scriptura persecut^o es sine summo
amore cogitare nō potueris. nō possim existimare plus quenq; a seipso.
quam me a te amari. cui quidem amori vtinā ceteris reb^o possem. amo
re certe respondeo. quo tamē ipso tibi confido futurum satis. Tunc ad
epistolam venio. cui copiose ⁊ suauiter scriptę nihil est quod multa res
pondeam. Primum enim ego illas Caluo litteras nisi. non plus quam
has quas nunc legis existimans excuras. Aliter scribim^o quod vnum
solum. aliter quod multos lecturos putamus. Deinde ingenium ei^o me
lioribus extuli laudib^o. quam tu id vere potuisse fieri putas. Primum
qđ ita iudicabam acute mouebatur. gen^o quoddam sequebatur. in quo
iudicio lapsus quo valebat. tamen exquebatur quod probaret. Multę
erāt ⁊ recodite lre. vis nō erat. Ad eā igit adhortabar. In exercēdo at et
in acudēdo plurimū valet. si laudes eum. quem cohortē. Habeas de Cal
uo iudicium ⁊ cōsiliū meum. Cōsiliū quod hortandi causa laudau.

Epistole

Judicium quod de ingenio eius valde existimaui bene. Reliquum est tuam perfectionem amore persequi. reditum spe expectem. absentem memoria colam. Omne desiderium literis mittendis accipere discas leniam. Tu velim tua in me studia et officia multum tecum recordere. quod quum tibi liceat. mihi nefas sit obliuisci. non modo virum bonum me existimabis. verum etiam te a me amari plurimum iudicabis.

M. C. S. D. Tironi suo humanissimo et optimo

Te quanta in te sit suauitas. duas horas thirei sumus? Xenomenes hospes tam te diligit. quam si vixerit tecum. Is oia pollicitus est. quod tibi essent operaturus puto. mihi placebat si firmior es. ut teleucatem deportares. ut ibi te plane confirmares. Uidebis quid Curio. quod Lysoni. quod medico placeat. Uolebam ad te Marionem remittere. quem quum meliuscule tibi esset. ad me mittes. sed cogitavi vias literas Marionem afferre posse. me autem crebras expectare. Poteris igitur et facies si diligis ut quid sit Alcastus in portu. Multi erunt quibus recte literas dare possis. qui ad melius perferant. Equidem presentem ne minem permittam. Ego oem spem tui diligenter curandi in Curio habeo. nihil per illo fieri humanius. nihil nostri amantius. Et totum trahere malo te paulo valentem. quam statim imbecillum videre. Cura igitur nihil aliud nisi ut valeas. cetera ego curabo. etiam atque etiam vale. Leucate periscles. Septimo idus nouembriis.

M. Cicero. Tironi. S. D.

Optimum iam diem corcyre tenebamur. Qu. autem pater et filius? Bu trochi solliciti eram? de tua valitudine mirum in modum. nec mirabamur nihil a te litterarum. His enim veteris istinc nauigant. qui si essent nos corcyre non secerem? Cura igitur te et confirma. et quum comode et per valitudinem. et per anni tempus nauigare poteris ad nos amantissimos tui veni. Nemo nos amat quod tenes diligit. Carus omnibus expectatusque venies. Cura ut valeas. etiam atque etiam Tiro noster. Vale. Quintodecimo calendis nouembriis Corcyre.

M. C. Tironi suo. S. D.

Cicero meus. et frater. et fratris filius. S. D.

Aulo facilius putauit posse me ferre desiderium tui. sed plane non fero. et quantum magnum et honorem nostrum interest quam primum ad urbem me venire. tamen peccasse mihi video. quia a te discesserim. Sed quia tua voluntas ea videbat esse. ut prolixius nisi confirmato corpore non lles nauigare. approbavi

Tullij

tuū cōsiliū. Neq; nūc muto. si tu in eadem es sentētia. Sin autem po-
 stea quam cibum coepisti. videris tibi me posse cōsequi. tuū cōsiliū est.
 Marionem ad te co misi. vt aut tecum ad me q̄primū veniret. aut si tu
 morare statim ad me rediret. Tu autēz hoc p̄suade si cōmodo valitudis
 tuę fieri possit. nihil me malle quam te esse mecum. Si autē intelliges
 opus esse te patris cōualescēdi causa paulum cōmorari. nihil me malle
 quam te valere. Si statim nauigas. nos leucade cōsequere. Si te cōfir-
 mare vis ⁊ comites ⁊ tēpestates. ⁊ nauem idoneam vt habeas. diligēter
 videbis. Unum illud mi Tiro videro. si me amas. ne te Marionis ad-
 uent⁹ ⁊ hē lre cōmoueāt. qđ valitudini tuę maxime cōducet si feceris.
 maxime obtemperaris volūtati meę. Nec p tuo ingenio cōsidera. Nos
 ita te desideram⁹ vt amem⁹. Amor vt valētem videam⁹ hortat. desiderū
 vt q̄primū. Illud igit poti⁹. Cura ergo potissimū vt valeas. De tuis i-
 numeralib⁹ in me officijserit h̄ mihi gratissimū. iij. no. nouēbris

M. Cicero. Tironi. S. D.

On queo ad te nec libet scribere. q̄aio sim affect⁹ tū scribo ⁊ tibi ⁊
 mihi maxime voluptati fore si te firmum quāprimū videro. tercio
 die abs te aluciam accesseram⁹. Is loc⁹ est citra leucadem stadia. q̄. Leu-
 cade aut te ip̄m. aut tuas lrās a Marione putabā me accepturū. Quan-
 tum me diligis. tantū fac vt valeas. vel quātum te a me scis diligi. Nos
 nis nouēbris a lucia.

M. C. Tironi. S. D.

Os apud aluciam ex q̄ loco tibi lrās ante dederam⁹. vnum diem cō-
 morati sum⁹. quod Qu. nos cōsecut⁹ non erat. Is dies fuit nonē nouē-
 bris. Inde ante lucem p̄ficiscētes ante diem octauā idus no. has lrās de-
 dim⁹. Tusi nos oēs amas. ⁊ p̄cipue me m̄m tuū cōfirma te. Ego valo-
 re suspēso aīo expecto te p̄mū scz. Deinde Marionem cum tuis lrīs oēs
 cupim⁹. ego in p̄mis q̄primū te videre. sed mi Tiro valētem. Quare
 nihil p̄peraris satis q̄tidie videro. si valebis Utilitatibus tuis possum
 carere. te valere tua cā primū volo. tum mea mi Tiro. Vale

M. Cicero Tironi. S. D.

Ariesum affect⁹ tuas lrīs. valte priore pagina turbat⁹. paulum al-
 tera recreat⁹. Quare nūc quidem nō dubito. quin quo plane vales
 as. te neq; nauigationi neq; vię p̄mittas. Satis enī te mature videro. si
 plane cōfirmatum videro. De medico ⁊ tubri existimari scribis. ⁊ ego sic
 audio. Sz plane curatiōes eius nō probō. Ius enī dādum tibi nō fuit.
 quū esses se tamē ⁊ ad illum scripsi accurate. ⁊ ad Lysonem. Ad Curū
 vero suauissimū hominem. ⁊ summi officij summeq; humanitatis multa

Epistole

scripsi. In his etiam vt si tibi videret. te ad se trās ferret. Lyso em̄ noster
vercor ne negligētior sit. p̄mū qz omnes gr̄eci. deinde qd̄ quum a me lrās
accepissz mihi nullas remisit. sz cum tu laudas. Tu igit̄ quid faciēdum
sit iudicabis. Illud mi Tiro te rogo. sumptui ne parcas vlla i re qua ad
valitudinam op̄ sit. Scripsi ad Curium qd̄ dixisses daret medico. ipsi
puto aliqd̄ dandū esse. q̄ sit studiosior. Innumerabilia tua sunt in me
officia domestica. forensia. vrbana. puicialia. in re priuata. in republica.
in studijs. in lrīs nrīs. Omnia viceris. si vt spero te validū videro Ego
puto te bellissime si recte erit cum questore Nescinio decursuz. non in
human^o est. teqz vt mihi visus est diligit. z quum valitudini tuę dilige
tissime cōsulueris. tu mi Tiro cōsulito nauigationi. nulla in re iam te se
stinare volo. nihil laboro nisi vt salu^o sis. Sic habeto mi Tiro neminē
esse q̄ me amet. quin idē te amet. vt quum tua z mea maxime interest te
valere. tum multis est cure adhuc dum mihi nullo loco deesse vis. numqz
qz te cōfirmare potuisti. Nūc te nihil impedit. oīa deponē. corpi serui.
quātam diligētiam in valitudinē tuam cōtuleris. tāti me fieri a te iudi
cabo. Vale mi Tiro. Vale. Vale. et salue. Lepta tibi salutē dicit. z oēs
Vale. vi. idus nouembrijs. Leucade

M. Ci. Tironi. S. D.

Eriam ad te hāc eplam scripsi eodem die magis instituti mei te
nēdi causa. qz nactus eram cui darem. quam q̄ haberem qd̄ scriberem.
Igit̄ illa quātum me diligis. tū adhibe in te diligētē. ad tua inu
merabilia in me officia. Adde hoc qd̄ mihi erit grat̄issimum oīm quum
valitudis rōnem vt spero habueris. habeto etiam nauigatiōis. In itali
am euntib^o omnib^o ad me lrās dabis vt ego euntē Patras neminem
p̄termitto. Cura cura te mi Tiro. quādo non cōrigit vt mecum nauig
gares. nihil est qd̄ festines. nec quicqz cures. nisi vt valeas. etiā atqz etiā
vale. viij. idus nouēbris. Actio vesp̄ri

M. T. Cicero. S. D. Tironi suo.

Agnē nobis est sollicitudini valitudo tua Nam tam etsi qui veni
unt nunciāt. tamē in magna cōsolatiōe ingēs est sollicitudo si diu
tius a nobis affutur^o es. Is cui^o vlym z suauitatem desiderādo sentim^o.
Attamē quanqz videre te tota cogitatiōe cupio. tū te penit^o rogo. ne te
tam longe nauigationi z vię p̄ hyemen nisi bñ firmum cōmittas. neue
nauiges. nisi explorate. Uix in ipsis tectis z oppidis frig^o in p̄ma vali
tudine vitat. nēdum in mari z via sit facile abesse ab iniuria t̄pis inquit
Euripedes cui tu quātum credas nescio. Ego certe singulos ei^o versus
singula ei^o testimonia puto. Effice si me diligis. vt valeas. et tu da nos

24
Tullij.

firmus et valens quod primum venias. Ama nos. et vale. Quintus frater salutem plurimam dicit.

M. Cicero Tironi. S. D.

Da a te ut scis discessum ad. iij. no. nouē. Leucadem venim⁹ ad viij. idus nouen. ad. vij. actium. ibi ppē tempestatē ad. vi. id⁹ morati sum⁹. Inde ad quitum idus corezani bellissime nauigauim⁹. Corezē suim⁹ vsqz ad. xvi. calen. decembris tempestatib⁹ retēti. ad duodecimum calen. decembris in portum corezē ad cassodem stadia. cxx. processim⁹ ibi retēti suim⁹ vsqz ad no. cal. Int ea qui cupide pfecti sunt multi naufragia fecerūt. nos eo die coenati soluim⁹. Inde austro leuissimo celo sereno nocte illa et die postero in italiam ad hydrontē ludibūdi puenim⁹. eodemqz vtro postridie id erat ad. vij. calep. decē. hora quarta Brundisium venim⁹. eodemqz tpe simul nobiscum in oppidum introijt Terētia que te facit plurimi. Ad quin. calen. decembris seru⁹ Cn. Plancij Brundisij tandem aliquādo mihi a te expectatissimas lrās reddidit datas idus nouembis q̄ me molestia valte leuarūt. vtinam oino liberasset Sed tamē Escelapo medic⁹ plane cōfirmat propediem te valētem fore. Nunc quidem ego te horroz vt omnem diligētiam adhibeas ad cōualescendum tuam prudētiam. temperātiā. amorem et galme noui. Scio te omnia facturum vt nobiscum quod primum sis. Sed tamē ita velim vt ne quid properes. Symphoniam Lysonis velim vitasses. ne in quarta ebdomada incideres. Sed quādo putori tuo maluisti obsequi quā valitudinē reliqua cura. Curio nisi vt medico honos haberet. et tibi daret quod opus esset. me cui iussisset curaturū. Equū et mulum Brundisij tibi reliqui. Romē vereor ne ex calēdis ianuarij magni tumule sint. Nos agem⁹ omnia modice. Reliquū est vt te hoc rogem. et a te petam ne temere nauiges. Solēt naute festinare questus sui causa. Caut⁹ sis mi Tiro. Mare magnum et difficile tibi restat. Si poteris cum Mesclinio. caute is solet nauigare. Si min⁹ cum honesto aliquo homine. cuius auctoritate nauiculari⁹ moueatur. In hoc omnem diligētiam si adhibueris. teqz nobis incolumē feceris. oia a te habeo etiam atqz etiā nos ter Tiro. Vale Medico Curio Lysoni de te scripsi diligentissime. Vale. Salue.

M. C. Tironi. S. D.

Si opportunitate ope tue oib⁹ locis desidero. tū nō tam mea qz tua causa doleo te nō valere. S; quādo in quartana et uersa vis e morbi. Sic enī scribit Curius. spero te diligētia adhibita etiam firmiorē fore. Mōdo fac id quod humanitatis tue est. ne quid aliud cures hoc tēpore. nisi vt quam cōmodissime cōualescas. Nō ignoro quātum

Epistole

ex desiderio labores. sed erūt oīa facilia. si valebis festinare te volo. ne nau
seque molestiam suscipias eger. et periculosa hyeme nauiges. Ego ad vrbē
accessi p̄die no. ianuaras obuiam mihi sic p̄ditum ē. vt nihil fieri potu
erit ornati. Sz incidi in ipam flammam. ciuilis discordie vel poti^o bel
li. cui quū cuperem mederi. et vt arbitror possem cupiditates ceteroz ho
minū. Nam ex vtrazq; presunt q̄ pugnare cupiāt. impedimēto mihi su
erūt oīno. et ipse Cesar amic^o noster minaces ad senatum et acerbas lrās
miserat. et erat adhuc impudēs. q̄ exercitum et puinciam inuito senatu
tenēt. et Curio me^o illū incitabat. Antoni^o quidem noster et Qu. Cassi
us nulla vi expulsi ad Cesarem cum Curione p̄fecterāt. Postea quam
senatus cōsulib^o. p̄torib^o tribunis ple. et nobis. qui p̄cōsules sum^o nego
cium dederat. vt curarem^o. ne qd̄ respu. detrimēti caperet. nunq̄ maiore
in periculo ciuitas fuit. nunq̄ improbi ciues habuerūt paratiorē ducē
oīno. Ex hac quoq; pte diligentissime comparat. Id fit auctoritate et stu
dio Pompeiū nostri. q̄ Cesarem sero cepit timē. Nobis int̄ has turbas.
senat^o tamē frequēs flagitauit triumphū. Sed Lentul^o cōsul quo mas
ius suū beneficiū facēt. simulatq; expeditet que essent neccāria de repu. di
xit se relatuz. Nos agim^o nihil cupide. eo qd̄ est nra pluris auctoritas.
Italie regioēs descripte sunt. quam quisq; ptem tueret. Nos Capuam
sumpsim^o. hęc te scire volui. Tu etiam atq; etiam cura vt valeas. lrās q;
ad me mittas quotienscūq; habebis. cui des. etiā atq; etiā vale. Datum
p̄die idus Ianuarij.

M. C. Tironi. S. D.

Uo in discrimie verset̄ salus mea et bonoz omnium atq; vniuerse
reip. ex eo scire potes qd̄ domos nras et patriam ipam vel diripiē
dam vel inflammādam reliqm^o. In eum locum res reducta ē. vt nisi q̄s
de^o vel castis aliq̄s subuenerit. salui eē nequeam^o Equidem vt veni ad vr
bem nō destiti oīa et sentire et dicē et facē. q̄ ad cōcordiam p̄tinerēt. Sz mi
rus inuaserat fuoro. nō solum improbis. Sz etiam his q̄ boni habent. vt
pugnare cuperēt. me clamāte nihil bello ciuili miserius. Itaq; cum ce
sar amētia quadā raperet. et oblit^o nomis atq; bonoz suoz Arminum.
Nisaurum. Anconam. Arretiu occupassz. vrbem reliqm^o. q̄ sapiēter.
aut quā fortiter nihil attinet disputare Quo quidem in casu sum^o vides
ferūt oīno cōditiones ab illo. vt Pompeius eat in Hispaniam. tele
ctus q̄ sunt habitū et presidia nra dimittant. se vltiorem Galliam Do
mitio. citeriorem Considio noniano. His em̄ obtigerūt tradituz. ad cō
sulat^o petitionem se ventuz. neq; se iam velle absente se rōnem haberi su
am. se p̄sentē trinundinū petituz. Accepim^o cōditiones. sed ita vt remo

Tully.

ueat p̄sidia ex his locis q̄ occupauit. vt sine metu de his ipsis cōditioni-
bus Romę sciat̄ haberi possit. Id ille si fecerit. spes est pacis. Nō em̄
honestę leges imponūtur. sed quib⁹ est meli⁹ quam sic esse vt sum⁹ Sin
autē ille suis conditionib⁹ instare voluerit. bellum paratū est. eiusmodi
tamē. qđ ille sustinē nō possit. p̄sertim quū a suis cōditionib⁹ ipse fugerit.
tantūmodo vt cum itercludam⁹. ne ad urbem possit accedē. qđ spera-
bam⁹ fieri posse. Delectus em̄ magnos habebam⁹. putabamusq; illū me
tuere. si ad urbem ire cepisset. ne gallias amittēt. quas ambas hz munis-
tissimas p̄ter trāspadanos. Ex hispaniaq; sex legiōes. z magna auxilia
Africanio et Petreio ducib⁹ haberi a tergo videt. si insaniet. posse opp̄-
mi modo vrbe salua. Maximam autē plagam accepit. qđ is qui summā
auctoritatem in illi⁹ exercitu hēbat Titus Labienus ei⁹ socius sceleris
esse noluit. reliq̄t illum z nobiscum ē. multiq; item facturi esse dicūtur.
Ego adhuc ore maritię p̄sum aformi s̄ Nullum maius negociū su-
scipe volui. q̄ plus apud illum meelrę cohortatiōesq; ad pacem valerēt
Sin autē erit bellum. video me castris z ceteris legionib⁹ p̄sutura. ha-
beo etiam illam molestiam qđ Dollobella noster apđ Cesarem est. Hęc
tibi nota esse volui. q̄ caue ne te p̄turbēt z impediāt valitudinem tuam.
Ego. A. Varroni quem q̄s amantissimū mei cognoui. tum etiam valde
tui studiosum diligentissime te cōmendauī vt z valitudis tuę rōnem ha-
beret z nauigatiōis z totum te suscipet ac tuere. quem oīa factuz confi-
do. recepit em̄ z mecum locut⁹ est suauiissime. Tu quādo eo tempore me
cum esse nō potuisti. quo ego maxime operam z fidelitatem desiderauī tu-
am. caue festines. aut cōmittas. vt aut eger. aut hyeme nauiges. Nun-
q̄ sero te venisse putabo. si salu⁹ veneris. Adhuc neminem videram qui
te postea vidisset q̄. M. Volusius. a quo tuas lrās accepi quod nō mi-
rabar. Neq; em̄ meas puto ad te lrās tanta hyeme proferri. S; da ope-
ram vt valeas. z si valebis quū recte nauigari poterit tum nauiges. Ci-
cero me⁹ in Phormiano erat. Terētiana et Lullia Romę. Cura vt va-
leas. iij. calen. februa. Capua.

M. C. Tironi. S. D.

Bo vero cupio me ad te venire. sed viam timeo. grauissime egros-
tasti. inedia z purgationib⁹. z vi ipsius morbi cōsumptus es. gra-
ues solēt offensiōes esse ex grauib⁹ morbis. si qua culpa cōmissa ē. Jam
ad id biduū quod fueris in via. dum in cumanum veneris. accedent p̄ti-
nua ad reditum dies quinq;. Ego in phormiano ad. iij. calen. esse volo.
ibi te vt firmum offendam mi Tiro effice. Litterulę tuę siue nostrę tui
desiderio obligauerūt. Dactamē epistola quam Alastus attulit. oculos

Epistole

paululū sustulerūt. Pompeius erat apud me quum hoc scribebam. his
lare & libēter ei cupiēti audire nostra dixi. sine te omnia mea mutam esse
tu nullis nostris para. vt operas reddas. nostra ad diem dicta sūt. Das
cuit em te fides quod haberet. fac plane vt valeas. nos ad summū. Va
le. xiiij. calendas Januarij.

M. C. Tironi. S. D.

Agypta ad me venit pridie idus aprilis. Is & si mihi nūciavit. te
plane febri carere. & belle habere. tamē quod negavit te potuisse ad
me scribere curam mihi attulit. & eo magis quod Verria quem eodem
die venire oportuerat nō venerat. Incredibili sum sollicitudie de tua va
litudine. qua si me liberaris. ego te omni cura liberato. Plura scriberē.
si iam putarem libēter te legere posse. Ingenium tuū. quod ego maximi
facio cōser ad te mihi tibiq; cōseruandum. Cura te etiam atq; etiam di
ligēter. Vale. Scripta iam epistola Verria venit. Accepi tuam epi
stolam vacillantib; litterulis. nec mirum tam graui morbo. Ego ad te
egyptam misi. qđ nec inhuman' est. & te visus est mihi dilige. vt is tecū
esset. & cū eo coquū quo vterere. Vale.

M. C. Tironi. S. D.

Nūciis postridie ad me venit quā expectarem. Itaq; habui nō
etiam plenam timorib; ac miserijs. Tuis litteris nihilo sum fact' certi
or quomodo te haberes. sed tamē sum recreatus Ego omni delectatione
litterisq; omnib; careo. quas ante quam te videro attingere nō possum.
me. dico mercedis quātum poscit promitti iubeto. id scripsi ad Mumi
um. Audio te animo angī. & medicū dicere ex eo te lobozare. Si me dili
gis excita ex somno tuas litteras humanitatēq; propter quam mihi es
carissimus. Nunc op' est te animo valere. vt corpore possis id cum tua.
tum mea causa facias a te peto. Acastum retine. quo cōmodius tibi mi
nistretur. Cōseruate mihi. dies pmissoz atest. quem etiam representabo si
adueneris etiam atq; etiā vale. iij. idus aprilis.

M. C. Tironi. S. D.

○ Mnia a te data mihi putabo. si te valētem videro. summa cura ex
pectabo aduētum Menandri. quem ad te miserā. Cura si me diligis vt
valeas. & quū te bene cōfirmaris ad nos venias. Vale. iij. id' aprilis

M. C. Tironi. S. D.

ETirone mi Marce. ita te meumq; Ciceronem & meam Tulli
olam. tuūq; filium videram vt mihi gratissimum fecisti. quū cum
indignum illa fortuna ac nobis amicū seruū esse maluisti. Mihi
crede tuis & illius litteris perlectis exiliū gaudio. & tibi ago gratias. et

26

Tullij.

gratuloz. si enim mihi Statij fidelitas est tante voluptati. quam
 ti esse in isto. hec eadem bona debent additis litteris et sermonibus hu-
 manitate que sunt his ipsis commodis potiora. Amo te omnibus equi-
 tem te maximis causis. verum etiam propter hanc. vel quod mihi sicut
 debuisti nunciasti. Te totum in litteris vidi. Sabini pueris et promi-
 si omnia et faciam. Vale.

M. Marcus. L. Cicero. S. D. Tironi.

V Ideo quid agas tuas quoque epistolas vix referam in volumina.
 Sed heus tu qui esse meorum scriptorum soles. Unde illud tam
 valitudini fideliter inseruendo. Unde in istum locum fideliter venit. cui
 verbo domicilium est proprium in officio. migrationes in alienum mul-
 te. Nam et doctrina. et domus et ars et ager etiam fidelis dici potest. ut
 sit quomodo Theophrasto placet verecundia translatio. Sed hec co-
 ram. Demetrius venit ad me quo quidem comitatu satis scis. et tu cum
 videlicet non potuisti videre. cras aderit. videbis igitur. sed inserui. et fac
 perendie mane cogito. valitudo tua me valde sollicitat. sed inserui. et fac
 omnia. tum te mecum esse. tum mihi cumulatissime satisfacere putato.
 Cupio quod operam dedisti mihi gratum est. Valde enim ei causa vo-
 lo. Vale.

M. C. Tironi. S. D.

Quid igitur non sic oportet. equidem censeo sic adendum etiam
 suo. sed si placet inuidia videtur. quam quidem ego sepe contem-
 psi. tibi gaudio profuisse. Si vero etiam tusculanum. diu boni quanto mi-
 hi erit amabilius. Sed si me amas. quod quidem aut facis. aut perbel-
 le simulas. quod tamen in modum procedit. Sed ut est indulge valitu-
 dini tue. Cui quidem tu adhuc dum mihi deseruis. seruisti non satis.
 ea que postulet non ignoras fac bellus reuertare non modo te sed etiam tuscu-
 lanum nostrum plus amem. Parthedum excita ut hortum ipse condu-
 cat. sic hortorem ipsum commouebis. Etico nequissimus sestertia ducen-
 ta dabat nullo aprico horto. nullo emissario. nulla maceria. nulla casa.
 Is ne nos tanta impensa teriteat. caleface hominem. ut ego Motone.
 Itaque abutor coronis de crabra. Quid agatur. etsi nunc quidem etiam
 nimum est. a qua tamen velim scire. Dorologium mittam et liberos si erit
 sudum. sed tu nullos ne tecum libellos. an pangis aliquid sophocleum?
 fac opus appareat. Alligurius Cesaris familiaris mortuus est. bonus
 homo et nobis amicus. Te quando expectemus fac ut sciam. Cura te
 diligenter Vale.

Epistole

M. C. Tironi. S. D.

Expecto tuas litteras de multis rebus. te ipsum multo magis. De metrium redde nostrum. et aliud si quid potes boni. De Aufidiano nomine nihil te hortor. scio tibi cure esse. sed confice. etsi ob eam rem moraris. accipio causam si te id non tenet aduola. Litteras tuas valde expecto. Vale.

M. C. Tironi. Salutem. D.

Sollicitat ita vitam me tua mi Tiro valitudo. sed cōfido si diligentiam. quam instituisti adhibueris. cito te firmum fore. libros compone. Judicem cum Metrodoro libebit quomodo ei⁹ arbitrato viuendum ē. cum holitorz vt videatur. tu potes cāledas expectare gladiatores postrie redire. et ita censeo vez vt videbit. Cura te si me amas diligēter

M. C. Tironi. S. D.

Quum vehemēter tabellarios expectarem quottidie aliquādo venērūt post diē quadragēsimū et sextum. q̄s a nobis discesserāt. quorum mihi sunt aduent⁹ optatissim⁹ Nam quum maximam coepissem leticiam. ex humanissimi et carissimi patris epistola. tum vero iucundissimam me tuę litterę cumulum mihi gaudij attulerūt. Itaq; me iam nō poenitebat inter capedinon scribēdi fecisse. sed poti⁹ letabar. Fructum enī magnum humanitatis tuę capiebam ex silētio mearum litterarum. Uehemēter igitur gaudeo te meam sine dubitatōe accepisse excusationē. gratos tibi optatosq; esse. qui de me rumores afferūt. non dubito mi dulcissime Tiro. prestaboq; et enitar. vt indices magis magisq; hęc nascens de me dupliciter opinio. Quare quod polliceris te buccinatorē fore existimatiōis meę cōfirmo. id cōstantiq; animo facias. licet enī tātum mihi dolorem cruciatumq; attulerūt errata etatis meę. vt non solum animi a factis. sed aures quoq; a cōmemoratione abhorreāt. cuius te solitudinis et doloris participē fuisse notum. exploratum est mihi. nec id mirum. nam cum omnia mea causa velles mihi successa. tum etiam tua Socium enī te meorum cōmodorum semper eē volui. Quod igitur tamen ex me voluisti nūc vt duplicetur tuū ex me gaudium prestabo. Cratippo me scito nō vt discipulum. sed vt filium esse cōiunctissimū. Nam cum et audio illum libēter. tum etiam ei⁹ propriam suauitatem vehemēter amplector. Sum totos dies cum eo noctisq; sepenumero partem. exoro enī vt mecum quāsepissime cōenet. Hac introducta consuetudine sepe inscientib⁹ nobis et cōnantib⁹ obrepit sublataq; seueritate philosphię humanissime nobiscum iocatur. Quare da operam vt hunc talem tam iucūdam. tam excellētem virum videas q̄sprimum Nam quid ego

de Bruto dicam: quem nullo tempore a me patior discere, cuius cum frugi seueraq; est vita, tum etiam iucundissima cōiunctio. Non est enim seuerus locus a philologia et quotidiana, huic ego locum in proximo cōduri, quod ut possim ex meis angustijs illi sustento tenuitatem. Præterea declamitare græce apud Cassium institui, latine autem apud Brutum exerceri volo, ut or familiarib; et quotidianis cōiutoribus, quos se cum mytilenis Cratippus adduxit omnib; et doctis et illi probatissim; Multum etiam mecum est Epicrates princeps atheniensem, et Leonides et horum ceteri similes. De gorgia autem quod mihi scribis, erat quidem ille in quotidiana declamatiōe utilis, sed omnia postposui, dum modo præceptis patris parerem, enim scripserat, ut eum dimitterē, statim tergiversari nolui, ne animi me suspiciōe ei aliquam importaret. Deinde illud etiam mihi succurrebat, graue esse me de iudicio patris iudicare, tuū tamē studium et cōsiliū gratum acceptumq; est mihi. Excusationem angustiarum tui temporis accipio. Scio enim quam soleas esse occupatus. Emisse te prædium vehementer gaudeo, feliciterq; tibi rem istam euenire cupio, hoc loco me tibi gratulari noli mirari, eodem enim fere loco tu quoq; emisse te fecisti me certiorē, habes, deponende tibi sunt vrbāitates, rusticus romanus factus es, quomodo ego mihi nunc ante oculos tuum iucundissimum cōspectu propono. Uideor enim videre emētē te rusticas res, cum villico loquētē in lacinia, seruante ex mensa secūda semina. Sed quod ad rem pertinet me tum tibi deuisse eque ac, tu doleo. Sed noli dubitare mi Tiro quin te subleuatur; sim si modo fortuna me præsertim, quā sciam cōmunem nobis emptum esse istum fundum. De mādatīs, quod tibi curę fuit, est mihi gratum, sed pe to a te, ut quam celerrime mihi librarius mittatur, maxime quidem græcus. Multum enim mihi eripitur operę in exscribēdis hypomnematis, Tu velim primis cures, ut valeas, ut vna possimus. Antherum tibi commendo.

C. M. Cicero Tironi, S. D.

S Pero ex tuis litteris tibi melius esse, cupio certe, Cui quidem rei omni ratiōe cura, ut inseruias, et caue suspiceris cōtra voluntatem meam te facere, quod nō sis mecum, mecum es, si te curas. Quare malo te valitudini tue seruire q̄ meis oculis et aurib;, etsi enim et audio te, et video libēter, tamē hoc multo erit si valebis iucundius. Ego hic cesso, quia ipse nihil scribo. Lego autem libentissime. Tu istic si quid librarij mea manu nō intelligēt monstrabis, vna omnino interpositio difficilior est quam ne ipse quidem facile lege soleo, de qua primo Latone. De trici

Epistole

nio cura vt facis. Tercia acerrimo modo. ne Publius rogatus sit. Demetrius iste nunquam omnino Phalerens fuit. sed nunc plane Bilienus est. Ita quod te de vicarium. tu eum obseruabis. Etsi veritamen de illis nosti cetera. sed tamen si quem cum eo sermonem habueris. scribes ad me. vt mihi nascatur epistole argumētum. et vt tuas quod longissimas litteras legam. Cura mi Tiro vt valeas. hoc mihi gratius facere nihil potes.

M. C. Tironi. S. D.

Vero confice professionem si potes. Etsi hec pecunia ex eo genere est. vt professione non egeat. veritamen Balbus ad me scripsit tanta se epiphora oppressum. vt loqui non possit. Antonius de lege quid egerit. liceat modo rusticari. Ad Bithinicum scripsi de Seruilio. tu videris qui senectutem non contemnis. Etsi Atticus noster. qui quondam me commouere intellexit. idem semper putat. nec videt quibus presidys septus sum. Hercule quod timidus ipse est. ego tamen Antony inueterata sine vlla offensione amicitiam retinere sane volo. scribamque ad eum. sed non antequam te videro. nec tamen te aduoco. cras expecto Lepam. et animam cui curam plerumque mihi tui sermonis vtendum est.

M. C. Tironi. S. D.

Si mane Harpalum miseram. tamen quum haberem. cui recte darem litteras. et si non nihil erat eiusdem rei volui ad te sepius scribere. non quia considerem diligentiam tuam. sed rei magnitudo me mouebat. Mihi proza et puppis. vt grecorum proverbium est. fuit a me tui dimittendi vt rationes nostras explicares. De filio et Aurelio vti que satisfiat a flamma. si non potes omnem partem aliquam velim extorqueas. In primisque vt expedita sit pensio calēdis ianuarij de attributione conficies. de representatione videbis. de domesticis et hactenus. de publicis omnia mihi certa. Quid Octavius. quid Antonius. que hominum opinio. quid futurum putes. ego vix teneor quum accurram. Sed si litteras tuas expecto. et scito Balbum tuum fuisse Aquini. tum tibi est dictum. et post tres dies Hyrtium puto. vtrumque ad aquas semas quod egerint. Dolobelle procuratores fac vt admoneatur. appellabis etiam puppiam

Cicero filius Tironi. S. D.

Si iusta et idonea vltus es excusatione intermissione litterarum tua. tamen id ne sepius facias rogo. Nam et si te republica rumoribus et nuncijs certior fio. et de sua in me voluntate semper ad me perscribat pateat. tamen de quavis minima re scripta a te ad me epistola semper fuit gratissima. Quare quum in primis tuas desiderem litteras. noli co-

olerare per besimite of sudire
propi a p mitorare manu
melista mundelute muf dabo of hess filus
mitorata miff mloshi dno p lann m l m
mutorora
Luppen clappe

Tullij.

mittere vt excusatione potius expleas officium scribendi quam assidue
tate litterarum.

M. C. Tironi. S. D.

Erberavi te cogitationis tacito dumtarat comitio quod fascicul^o
alter ad me sine tuis litteris perlatus est. Non potes effugere hu
ius culpe poenam de patrono. **M.** est adhibendus. **I**sq; diu 7 multis lu
cubracionibus comentata oratione. vide vt probare possit te no peccasse
Plane te rogo. sicut olim matrē nostram facere memini. que lagoenas
etiam inanes obfignabat. ne diceretur inanes aliq; fuisse. que furtim
essent epicate. Sic tu etiam siquid scribas. non habebis. scribito tamē
ne furtum cessationis que fuisse videaris. Valde enim mihi semper 7 ve
ra 7 dulcia tuis epistolis nunciatur. **A**ma nos. et **V**ale.

Marcus Cicero. Tironi. S. D.

Trificam mihi verberationē cessationis epistola dedisti. nam que
parcius frater perscripserat. verecūdia videlicet 7 properatiōe. ea tu sine
assensione vt erat ad me scripsisti. 7 maxime de cōsulib⁹ designatis. quos
ego penitus noui libidinum 7 languoris effœminatissimi animi plenos.
qui nisi a gubernaculis recesserint maximū ab vniuerso naufragio pe
riculum est Incredibile est que rogo illos scio oppositis gallorū castris
in cistuis fecisse. quos ille latro nisi aliquid firmius fuerit. societate vis
tiorum delinuat. Res est aut tribunitijs. aut priuatis cōsulijs munita.
Nam isti duo vix sunt digni. quib⁹ alteri Cesannam. alteri costutiana
rum tabernarum fundamēta credas. Te vt dixi sero oculis Ego vos ad
iij. calendas videbo. tuosq; oculos etiam si te veniēs in medio foro vide
ro. dissuauabor. **D**e ama. **V**ale.

*manus pro uo me me suere i malo pto of hore pte
pignu rancu aduersa me vqppraueut qua
unt matron*

¶ Finiunt Epistole Tullij

*ob illu p ozluch qe buggie of ac pte romeb vū
milit bellu nolare sily*

¶ Sequitur liber Basilij

*dispo sio du omib hie pntie.
latre glia doctol quib
ad pte ad hie ego i hie ad pntatob quō res ge cōdapt
et p pnt dila cat d fapant
fize veda a hie qe pnt ma mē on d p p pntulac
lano me p hie qe pnt p pnt pnt pnt pnt
pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt
pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt
pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt
pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt*

e liij